

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
UNIVERSITY OF PIRAEUS

ΣΧΟΛΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ

ΜΠΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΓΙΑ ΣΤΕΛΕΧΗ

**ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΙ
ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΡΙΝ ΚΑΙ
ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΥΙΟΘΕΤΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ
ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ**

Χωραφά Ευφημία (ΜΧΑΝ 1451)

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια: Μπότσαρη Αντωνία

Τριμελής Επιτροπή

Λέκτορας Α. Μπότσαρη

Καθηγητής Γ. Διακογιάννης

Αναπλ. Καθηγητής Εμ. Τσιριτάκης

Πειραιάς

Αύγουστος 2017

Ευχαριστίες

Ολοκληρώνοντας την παρούσα διπλωματική εργασία αισθάνομαι την ανάγκη να ευχαριστήσω ορισμένους ανθρώπους. Πρώτα από όλους θα ήθελα να ευχαριστήσω την επιβλέπουσα καθηγήτρια κα Μπότσαρη Αντωνία, για την πολύτιμη καθοδήγηση της, την κατανόηση και την εμπιστοσύνη που υπέδειξε.

Επίσης, θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους τους καθηγητές του μεταπτυχιακού προγράμματος, για τις ιδιαίτερες γνώσεις που απέκτησα από τον καθένα ξεχωριστά.

Τέλος, ένα τεράστιο ευχαριστώ στα αγαπημένα μου πρόσωπα το σύζυγο, το γιο μου και τους γονείς μου για όλη τους την αγάπη και την αμέριστη συμπαράσταση. Χωρίς αυτούς τίποτα δεν θα ήταν εφικτό.

Περίληψη

Η παρούσα μελέτη εξετάζει την επιρροή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων στις οικονομικές καταστάσεις των εισηγμένων εταιρειών του Χρηματιστηρίου Αθηνών, μέσω της διερεύνησης της συνάφειας των λογιστικών πληροφοριών.

Συγκεκριμένα εξετάστηκε η συνάφεια των ιδίων κεφαλαίων και των καθαρών κερδών πριν και μετά την υποχρεωτική μετάβαση από το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα στην Ελλάδα. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα δεν εντοπίζονται σημαντικές αλλαγές μεταξύ των δύο περιόδων. Οι συντελεστές των ιδίων κεφαλαίων και των καθαρών κερδών εμφανίζονται θετικοί και στατιστικά σημαντικοί και την περίοδο προ ΔΛΠ και την περίοδο μετά ΔΛΠ. Αυτό αποδεικνύει, ότι η ποιότητα των λογιστικών πληροφοριών δεν παρουσιάζει κάποια σημαντική βελτίωση μετά την εφαρμογή των ΔΛΠ, με δεδομένο ότι η ποιότητα έχει καθοριστεί από τη σχέση των λογιστικής αξίας και της χρηματιστηριακής αξίας

Ωστόσο για την περίοδο μετά ΔΛΠ παρατηρείται μείωση του συντελεστή των ιδίων κεφαλαίων και αύξηση του συντελεστή των καθαρών κερδών. Συνεπώς τα καθαρά κέρδη παρουσιάζουν μεγαλύτερη συνάφεια με τα ΔΛΠ και οι επενδυτές φαίνεται να εστιάζουν περισσότερο σε αυτά για τη λήψη αποφάσεων.

Λέξεις κλειδιά: Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο, Συνάφεια (Value Relevance), Λογιστικές Πληροφορίες.

Περιεχόμενα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	4
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Η ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΔΛΠ/ΔΠΧΠ ΚΑΙ Ε.Γ.Λ.Σ.	6
2.1. ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ (ΔΛΠ) ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΟΤΥΠΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ (ΔΠΧΠ)	6
2.1.1. Κύρια όργανα κατάρτισης των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ.....	6
2.1.1.1. Η Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB)	6
2.1.1.2. Το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB).....	7
2.1.1.3. Η Συμβουλευτική Επιτροπή Προτύπων (S.A.C.).....	8
2.1.1.4. Η Επιτροπή Διεργητικών Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (IFRIC)	9
2.1.2. Τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ στην Ευρωπαϊκή Ένωση.....	10
2.1.3. Τα χαρακτηριστικά των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ.....	11
2.2. ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ (Ε.Γ.Λ.Σ.).....	14
2.2.1. Τα χαρακτηριστικά του Ε.Γ.Λ.Σ.	14
2.2.2. Η εισαγωγή των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ στην Ελλάδα	16
2.3. ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΔΛΠ/ΔΠΧΠ ΜΕ ΤΟ Ε.Γ.Λ.Σ.	18
2.4. Η ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ	23
2.4.1. Η συνάφεια των λογιστικών πληροφοριών.....	23
2.4.2. Μελέτες που εξέτασαν τη συνάφεια (Value Relevance) των λογιστικών πληροφοριών με τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ.....	25
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΕΜΠΕΙΡΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΑΠΟ ΤΟ Ε.Γ.Λ.Σ. ΣΤΑ ΔΛΠ/ΔΠΧΠ ΤΩΝ ΕΙΣΗΓΜΕΝΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΣΤΟ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ.....	34
3.1.ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	34
3.2. ΤΟ ΔΕΙΓΜΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	35
3.3.Η ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ.....	36
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΕΜΠΕΙΡΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	37
4.1. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ.....	37
4.2. ΣΥΝΟΨΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ.....	47
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	48
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	50
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ.....	55

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στις μέρες μας η οικονομία έχει υποστεί και συνεχίζει να υφίσταται σημαντικές μεταβολές και ανακατατάξεις σε παγκόσμιο επίπεδο. Η ανάπτυξη των διεθνών επενδύσεων και του εμπορίου είχαν ως αποτέλεσμα την παγκοσμιοποίηση των αγορών. Το άνοιγμα των κεφαλαιαγορών και χρηματαγορών έδωσε τη δυνατότητα στις επιχειρήσεις να μπορούν να δανείζονται σε διεθνές επίπεδο. Ως συνέπεια των παραπάνω, οι δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις γίνονται αντικείμενο μελέτης σε διαφορετικές χώρες, με διαφορετικές λογιστικές αρχές. Μέσω των οικονομικών καταστάσεων οι επενδυτές καλούνται να λάβουν σημαντικές οικονομικές αποφάσεις.

Κάτω από αυτές τις συνθήκες, δημιουργήθηκε η ανάγκη διοχέτευσης συγκρίσιμων και αξιόπιστων χρηματοοικονομικών πληροφοριών. Η ανάγκη αυτή επιτεύχθηκε με την εφαρμογή ενιαίων λογιστικών προτύπων. Μέσω της εφαρμογής ενιαίων λογιστικών προτύπων, οι οικονομικές καταστάσεις αποκτούν μεγαλύτερη συνοχή, αφού η σύνταξή τους στηρίζεται σε ένα σύνολο προτύπων και διαδικασιών μεταξύ των οποίων υπάρχει μία λογική συνέχεια και συνέπεια και ως εκ τούτου αποφεύγονται αντιφάσεις και αντιθέσεις.

Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ) και τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΠ) αποτελούν μία κωδικοποιημένη μορφή λογιστικών πολιτικών και κανόνων αναφορικά με τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων και καθορίζουν τον τρόπο με τον οποίο συγκεκριμένες οικονομικές συναλλαγές και γεγονότα παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση αποφάσισε να καταστήσει υποχρεωτική την εφαρμογή των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ για όλες τις επιχειρήσεις που είναι εισηγμένες σε κάποιο χρηματιστήριο της Ε.Ε. Για το λόγο αυτό, η εφαρμογή των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ παρουσιάζει τα τελευταία χρόνια μεγάλο ερευνητικό ενδιαφέρον. Όταν μιλάμε για την Ελλάδα το ερευνητικό ενδιαφέρον μεγαλώνει καθώς μέχρι τη ψήφιση του νέου νόμου 4308/14 ο προσανατολισμός του ελληνικού λογιστικού συστήματος ήταν εντελώς διαφορετικός με αυτόν των διεθνών προτύπων. Ο

διαφορετικός αυτός προσανατολισμός δημιούργησε έντονες θετικές και αρνητικές αντιδράσεις και έδωσε κίνητρο σε πολλούς ερευνητές να εξετάσουν τις οικονομικές και οργανωτικές συνέπειες της υποχρεωτικής μετάβασης από το Ε.Γ.Λ.Σ. στα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ.

Κινούμενοι προς αυτή την κατεύθυνση, στην εν λόγω διπλωματική εργασία εξετάστηκε η επιρροή των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ στις οικονομικές καταστάσεις των εισηγμένων εταιρειών του Χρηματιστηρίου Αθηνών, μέσω της διερεύνησης της συνάφειας των λογιστικών πληροφοριών (Value Relevance).

Η συγκεκριμένη διπλωματική εργασία περιλαμβάνει το Θεωρητικό Μέρος (Κεφαλαίο 2) στο οποίο περιγράφεται το θεωρητικό υπόβαθρο των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ καθώς και του Ε.Γ.Λ.Σ.. Στη συνέχεια γίνεται μία σύγκριση μεταξύ των δύο λογιστικών προτύπων. Το Θεωρητικό Μέρος ολοκληρώνεται με την καταγραφή των σημαντικότερων εμπειρικών μελετών που έχουν ασχοληθεί μέχρι τώρα με το ζήτημα της συνάφειας των λογιστικών πληροφοριών με τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ. Ακολουθεί το Εμπειρικό Μέρος της διπλωματικής εργασίας (Κεφάλαια 3 και 4), όπου παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της εμπειρικής διερεύνησης σχετικά με τις επιπτώσεις της λογιστικής μετάβασης στις δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις των εισηγμένων επιχειρήσεων του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Στο Κεφάλαιο 5 παρουσιάζονται τα συνολικά συμπεράσματα της διπλωματικής εργασίας. Τέλος, η διπλωματική εργασία ολοκληρώνεται με την παράθεση του παραρτήματος και της σχετικής βιβλιογραφίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Η ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΔΛΠ/ΔΠΧΠ ΚΑΙ Ε.Γ.Λ.Σ.

2.1. ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ (ΔΛΠ) ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΟΤΥΠΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ (ΔΠΧΠ)

2.1.1. Κύρια όργανα κατάρτισης των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ

Τα βασικά όργανα κατάρτισης των διεθνών λογιστικών προτύπων είναι η Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), η Συμβουλευτική Επιτροπή Προτύπων (S.A.C.), η Επιτροπή Διεργητικών Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (IFRIC) και η Ευρωπαϊκή Ένωση.

2.1.1.1. Η Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB)

Η Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) ιδρύθηκε το 1973 στο Λονδίνο κατόπιν συμφωνίας μεταξύ επαγγελματικών οργανισμών λογιστικής από την Αυστραλία, τον Καναδά, τη Γαλλία, τη Γερμανία, την Ιαπωνία, το Μεξικό, την Ολλανδία, το Ηνωμένο Βασίλειο, την Ιρλανδία και τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής. Τα επόμενα χρόνια προστέθηκαν μέλη χορηγοί και το 1982 τα μέλη χορηγοί της IASB αποτελούνταν από όλα τα σώματα λογιστών που ήταν μέλη της Διεθνούς Ομοσπονδίας Λογιστών (IFAC).

Από την ίδρυση της το 1973 μέχρι και την αναδιοργάνωση της το 2000, το σύνολο των οργάνων που την απάρτιζαν ήταν γνωστό ως η Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB).

Η Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) ήταν ουσιαστικά το σύνολο οργάνων που την απάρτιζαν, και όχι μία ομάδα ανθρώπων.

Τα σημαντικότερα όργανα της Επιτροπής Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) ήταν τα εξής:

- Το IASC Board, ήταν το σώμα που εξέδωσε τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, τις Ερμηνείες (Interpretations), το Θεωρητικό Πλαίσιο (Conceptual Framework) και άλλες οδηγίες, οι οποίες υιοθετήθηκαν από πολλές εταιρείες και αποτέλεσαν έναυσμα για βελτίωση των εθνικών λογιστικών προτύπων. Είχε δεκατρείς χώρες μέλη και μέχρι τρία επιπρόσθετα οργανικά μέλη, τα οποία λειτουργούσαν ως εθελοντές. Γενικά, κάθε μέλος εκπροσωπείτο από δύο αντιπροσώπους και έναν τεχνικό σύμβουλο. Τα άτομα προέρχονταν από ένα ευρύ φάσμα από διαφορετικά αντικείμενα με σημαντικό υπόβαθρο στη χρηματοοικονομική ανάλυση, στην εκπαίδευση της λογιστικής, στη σύνθεση των εθνικών λογιστικών προτύπων. Το IASC Board είχε επίσης έναν αριθμό μελών ως παρατηρητές (συμπεριλαμβανομένων των αντιπροσώπων της IOSCO, της FASB και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής), οι οποίοι συμμετείχαν στις συζητήσεις, όμως δεν είχαν δικαίωμα ψήφου.
- Η Standing Interpretations Committee (SIC), ήταν μία επιτροπή διερμηνειών, η οποία ανέπτυξε δημόσια σχόλια στις Ερμηνείες των Προτύπων της IASC, που υπόκειντο για τελική έγκριση από το IASC Board.
- Το Advisory Council, ήταν ένα όργανο εποπτείας.
- Οι Steering Committees, ήταν εξειδικευμένες επιτροπές για τα επιμέρους θέματα της ημερήσιας διάταξης.

2.1.1.2. Το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB)

Το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) ιδρύθηκε το 2001 με σκοπό να αντικαταστήσει την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASC). Είναι ένα Συμβούλιο ανεξάρτητο του ιδιωτικού τομέα, το οποίο αναπτύσσει και εγκρίνει τα ΔΠΧΠ. Λειτουργεί υπό την εποπτεία του IFRS Foundation.

Από το Δεκέμβριο 2016, το IASB αποτελείται από δεκατέσσερα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, εκ των οποίων το ένα ορίζεται ως Πρόεδρος και το άλλο ως Αντιπρόεδρος. Τα μέλη του IASB ορίζονται για μία περίοδο πέντε ετών. Μπορεί να γίνει ανανέωση της θητείας για ακόμη τρία έτη, με δυνατότητα ανανέωσης μέχρι πέντε έτη. Η διάρκεια της θητείας των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου δεν μπορεί να υπερβαίνει στο σύνολο τα δέκα έτη.

Για τη διατήρηση της γεωγραφικής ισορροπίας το καταστατικό ορίζει τέσσερα μέλη από την περιοχή της Ασίας, τέσσερα από την Ευρώπη, τέσσερα από την Αμερική, ένα από την Αφρική και ένα μέλος από οποιαδήποτε περιοχή.

Το βασικό προσόν για την ένταξη ενός μέλους στο IASB είναι η επαγγελματική επάρκεια και η πρακτική εξάσκηση. Η ομάδα οφείλει να συνδυάζει τις τεχνικές ικανότητες, την εμπειρία σε θέματα διεθνών αγορών και επιχειρήσεων και την ευρύτερη γνώση των συνθηκών που επικρατούν στις αγορές, με σκοπό τη συνεισφορά στην ανάπτυξη παγκοσμίων λογιστικών προτύπων υψηλής ποιότητας.

Το Συμβούλιο έχει ως βασικές αρμοδιότητες την πλήρη ευθύνη για κάθε τεχνικό θέμα που αφορά στην κατάρτιση και έκδοση των ΔΠΧΑ καθώς και των προσχεδίων Προτύπων (expose drafts). Πριν από την έκδοση κάθε Προτύπου, το IASB θα πρέπει να δημοσιεύει ένα προσχέδιο του Προτύπου, το οποίο και θα τίθεται στη διάθεση των ενδιαφερόμενων για σχολιασμό.

2.1.1.3. Η Συμβουλευτική Επιτροπή Προτύπων (S.A.C.)

Η Συμβουλευτική Επιτροπή Προτύπων (S.A.C.) αποτελείται από τριάντα ή και παραπάνω μέλη. Αυτή τη στιγμή υπάρχουν περίπου σαράντα μέλη. Τα μέλη διορίζονται από τους θεματοφύλακες (trustees) και η διάρκεια της θητείας τους είναι τρία έτη. Τα μέλη έχουν διαφορετικό γεωγραφικό και επαγγελματικό υπόβαθρο.

Για την επίτευξη των σκοπών της προβλέπονται ανά έτος, τρεις τακτικές δημόσιες συνεδριάσεις με το IASB, οι οποίες έχουν ως σκοπό

- Την παροχή συμβουλών προς το IASB σχετικά με τις αποφάσεις επί των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης και των προτεραιοτήτων των εργασιών του IASB.
- Την ενημέρωση του IASB για τις επιπτώσεις των προτεινόμενων Προτύπων στους χρήστες αυτών, και
- Την παροχή άλλων συμβούλων στο IASB ή στους θεματοφύλακες

2.1.1.4. Η Επιτροπή Διερμηνειών Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (IFRIC)

Η Επιτροπή Διερμηνειών Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (IFRIC) είναι η επιτροπή που είναι επιφορτισμένη με την ανάπτυξη των διερμηνειών. Μέχρι το 2002 η επιτροπή είχε το όνομα SIC, το όνομα δηλαδή που είχε για πολλά χρόνια το αντίστοιχο όργανο στην παλιά δομή της IASC. Η IFRIC αποτελείται από δεκατέσσερα μέλη, τα οποία διορίζονται από τους θεματοφύλακες (trustees) και η διάρκεια της θητείας τους ανέρχεται σε τρία έτη.

Η επιτροπή συνεδριάζει όταν αυτό απαιτείται και οφείλει να:

- ερμηνεύει την εφαρμογή των ΔΠΧΑ και να παρέχει έγκαιρη καθοδήγηση σε θέματα για τα οποία δεν υπάρχει συγκεκριμένη αντιμετώπιση στα Πρότυπα,
- ακολουθεί τον στόχο του IASB που αφορά σε ενεργή συνεργασία με θεσμοθέτες εθνικών προτύπων, προκειμένου να επιτευχθεί η σύγκληση των εθνικών λογιστικών προτύπων με τα ΔΠΧΑ,
- δημοσιεύει Προσχέδια Διερμηνειών μετά την άδεια του IASB για δημόσιο σχολιασμό και εξετάζει τα σχόλια που λαμβάνονται σε εύλογο διάστημα προτού ολοκληρώσει μία Διερμηνεία, και

- αναφέρεται στο IASB και λαμβάνει την έγκριση του για τα τελικά κείμενα των Διερμηνειών.

2.1.2. Τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Το έτος 2000, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανακοίνωσε την πρόθεση της να απαιτήσει από το 2005 τη χρήση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων σε όλες τις εταιρείες που είναι εισηγμένες σε Χρηματιστήρια εντός της Ευρωπαϊκής Ένωση. Η πρόταση αυτή εγκρίθηκε επίσημα το 2003. Τα κράτη μέλη είχαν τη δυνατότητα να εφαρμόσουν την πρόταση αυτή σε μία ευρύτερη ομάδα εταιρειών. Ο κανονισμός αυτός ίσχυε όχι μόνο για κράτη που είναι μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και για τα κράτη μέλη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, όπως είναι η Νορβηγία. Με τον τρόπο αυτό δόθηκε περαιτέρω ώθηση στην υιοθέτηση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Τα πρότυπα αυτά είχαν ήδη υιοθετηθεί από μεγάλες διεθνείς εισηγμένες εταιρείες σε χώρες όπως η Γερμανία και η Ελβετία. Οι χώρες αυτές επέτρεψαν στις εταιρείες να χρησιμοποιήσουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα σαν εναλλακτική από τα αντίστοιχα τοπικά λογιστικά πρότυπα. Επίσης πολλές χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, οι οποίες δεν είχαν θεσπίσει δικά τους τοπικά λογιστικά πρότυπα, είτε υιοθέτησαν είτε επέτρεψαν τη χρήση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων. Ειδικότερα η Ρωσία σκοπεύει να απαιτήσει τη χρήση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων για τις εισηγμένες εταιρείες από το έτος 2004.

Ωστόσο, η υιοθέτηση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων από την Ευρωπαϊκή Ένωση ήταν μόνο ένα βήμα στην ανάπτυξη των διεθνών προτύπων. Το 1995 η Διεθνής Επιτροπή Λογιστικών Προτύπων (IASB) και ο Διεθνής Οργανισμός των Επιτροπών Κεφαλαιαγοράς (IOSCO) συμφώνησαν σε ένα πρόγραμμα συνεργασίας, το λεγόμενο «πυρήνα λογιστικών προτύπων». Η IOSCO ανακοίνωσε ότι με την ολοκλήρωση του προγράμματος θα συστηνόταν η επικύρωση των ΔΛΠ για τις διασυνοριακές προσφορές. Από τη μεριά της η IASB συμφώνησε να ολοκληρώσει το πρόγραμμα «πυρήνα λογιστικών προτύπων» μέχρι το 1999. Η IOSCO

ξεκίνησε τη διαδικασία αξιολόγησης των προτύπων της IASC. Τελικά, το 2000 η IOSCO αξιολόγησε 30 θεμελιώδη λογιστικά πρότυπα που έχουν εκδοθεί από την IASC. Η Επιτροπή των προέδρων της IOSCO προτείνει στα μέλη της IOSCO να επιτρέψουν τη χρήση των 30 θεμελιωδών λογιστικών προτύπων της IASC και συνέστησε ότι τα μέλη του επιτρέπουν στους πολυεθνικούς εκδότες να χρησιμοποιήσουν αυτά τα πρότυπα στις διασυνοριακές προσφορές και στις λίστες. Αυτή η επικύρωση ήταν ένα σημαντικό βήμα για τη διεθνή λογιστική εναρμόνιση και την IASC.

Επιπλέον, αποτελεί μία διαδεδομένη πρακτική, η οποία εφαρμόστηκε από πολλές χώρες είναι ότι υιοθέτησαν τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ και για τις μη εισηγμένες εταιρείες ή προσάρμοσαν τα τοπικά λογιστικά πρότυπα σύμφωνα με τους κανόνες των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ. Για παράδειγμα η κυβέρνηση της Αυστραλίας αποφάσισε να εφαρμοστούν τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ από όλες τις εγχώριες εταιρείες από το 2005 και μετά. Παρόμοια η κυβέρνηση της Ζηλανδίας εφάρμοσε την ίδια πολιτική από το 2007 και μετά.

2.1.3. Τα χαρακτηριστικά των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ

Τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ είναι επηρεασμένα από την κουλτούρα και τη λογιστική πρακτική των common law χωρών. Οι χώρες που μπορούν να χαρακτηριστούν ως common law είναι το Ηνωμένο Βασίλειο, οι Η.Π.Α., η Αυστραλία, η Κύπρος κ.α. Οι χώρες αυτές υιοθέτησαν το Αγγλοσαξονικό λογιστικό μοντέλο. Το Αγγλοσαξονικό λογιστικό μοντέλο ξεκίνησε τον 19^ο αιώνα στη Μ. Βρετανία και εν συνεχεία στις Η.Π.Α.. Κύριο χαρακτηριστικό του Αγγλοσαξονικού λογιστικού μοντέλου είναι ότι το κράτος έχει μικρή συμβολή στην οικονομία.

Στις common law χώρες η λογιστική είναι προσανατολισμένη στις κεφαλαιαγορές και οι λογιστικοί κανόνες καθορίζονται με βάση των αναγκών των μετόχων. Τα λογιστικά πρότυπα και οι κανόνες αναπτύσσονται από ανεξάρτητους ιδιωτικούς οργανισμούς, όπως είναι η FASB στις Η.Π.Α., και όχι από κυβερνήσεις. Τα λογιστικά πρότυπα των εν λόγω χωρών είναι

περισσότερο ανεπτυγμένα, καθώς μπορούν πιο εύκολα να προσαρμόζονται στις απαιτήσεις και τις ανάγκες των μετόχων. Επιπλέον, στις common law χώρες οι λογιστικοί και οι φορολογικοί κανόνες διαχωρίζονται. Οι επιχειρήσεις χρησιμοποιούν διαφορετικά βιβλία για τους χρηματοοικονομικούς και τους φορολογικούς τους σκοπούς. Κατά συνέπεια, όταν μια εταιρεία ακολουθεί κάποια στρατηγική για μείωση του φορολογικού κόστους, δεν επηρεάζονται οι δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις.

Τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ είναι πρότυπα που βασίζονται σε αρχές και όχι σε κανόνες, γεγονός που οδηγεί πολλές φορές τους συντάκτες των οικονομικών καταστάσεων να προβαίνουν σε υποκειμενικές κρίσεις.

Οι οικονομικές καταστάσεις συντάσσονται υπό την προϋπόθεση ότι ισχύουν δύο βασικές παραδοχές (assumptions). Οι παραδοχές αυτές είναι οι εξής:

- Αρχή της Συνεχιζόμενης Επιχειρηματικής Δραστηριότητας.

Οι οικονομικές καταστάσεις πρέπει να συντάσσονται στη βάση της συνεχιζόμενης επιχειρηματικής δραστηριότητας (going concern), εκτός αν υπάρχουν λόγοι για τους οποίους η παραδοχή αυτή δεν μπορεί να ικανοποιηθεί.

Η Διοίκηση της επιχείρησης θα πρέπει να προβαίνει σε εκτίμηση της δυνατότητας συνέχισης της επιχειρηματικής της δραστηριότητας για διάστημα τουλάχιστον πέρα του έτους.

Μετά την εκτίμηση αυτή εάν υπάρχει αμφισβήτηση ως προς τη συνέχιση της δραστηριότητας της επιχείρησης, θα πρέπει οι οικονομικές καταστάσεις να καταρτίζονται με διαφορετική λογική.

- Αρχή των Δεδουλευμένων Εσόδων / Εξόδων.

Οι οικονομικές καταστάσεις πρέπει να συντάσσονται τηρώντας της αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων (accrual basis). Με βάση την αρχή αυτή, όλα τα έσοδα και τα έξοδα καταχωρούνται όταν πραγματοποιούνται και απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις κατά τις περιόδους που αυτές αφορούν. Εξαίρεση αυτών αποτελεί η Κατάσταση

Ταμειακών Ροών, δεδομένου ότι η κατάσταση αυτή συντάσσεται σε ταμειακή βάση.

Επιπλέον, οι οικονομικές καταστάσεις συντάσσονται υπό την προϋπόθεση ότι πληρούν κάποια ποιοτικά χαρακτηριστικά. Τα ποιοτικά χαρακτηριστικά είναι αυτά που τις καθιστούν ωφέλιμες για τους χρήστες, ώστε να μπορούν να λάβουν οικονομικές αποφάσεις. Τα κυριότερα ποιοτικά χαρακτηριστικά είναι τα εξής:

- Σαφήνεια.

Οι πληροφορίες των οικονομικών καταστάσεων θα πρέπει να είναι κατανοητές από τους χρήστες, οι οποίοι θεωρείται ότι γνωρίζουν τις βασικές οικονομικές και επιχειρηματικές δραστηριότητες της επιχείρησης και έχουν την ικανότητα να εξετάσουν τις οικονομικές καταστάσεις.

- Συνάφεια.

Οι πληροφορίες των οικονομικών καταστάσεων για να είναι χρήσιμες θα πρέπει να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των χρηστών για λήψη αποφάσεων, βοηθώντας τους να αξιολογήσουν παρελθόντα, παρόντα και μελλοντικά γεγονότα.

- Αξιοπιστία.

Οι πληροφορίες των οικονομικών καταστάσεων για να είναι χρήσιμες θα πρέπει να είναι αξιόπιστες. Οι πληροφορίες είναι αξιόπιστες όταν δεν έχουν λάθη και οι χρήστες μπορούν να βασίζονται σε αυτές.

- Πιστή Απεικόνιση.

Οι πληροφορίες των οικονομικών καταστάσεων για να είναι αξιόπιστες θα πρέπει να απεικονίζουν πιστά τις οικονομικές συναλλαγές και τα άλλα γεγονότα που αναμένεται ή που μπορεί εύλογα να αναμένεται ότι θα παρουσιάζουν.

- Ουδετερότητα.

Οι οικονομικές καταστάσεις για να είναι αξιόπιστες πρέπει να είναι ουδέτερες. Δηλαδή πρέπει να είναι απαλλαγμένες από προκαταλήψεις. Οι οικονομικές καταστάσεις δεν είναι ουδέτερες, όταν με την επιλογή ή την παρουσίαση των πληροφοριών, επηρεάζουν τη λήψη μίας απόφασης με σκοπό να επιτύχουν ένα συγκεκριμένο αποτέλεσμα.

- Συγκρισιμότητα.

Οι οικονομικές καταστάσεις θα πρέπει να συντάσσονται με τέτοιο τρόπο, ώστε να δίνουν στους χρήστες διαχρονικά συγκριτική πληροφόρηση. Θα πρέπει να μπορούν να συγκρίνουν τις επιχειρήσεις διαχρονικά τόσο με τον εαυτό τους όσο και με άλλες, προκειμένου να διαβλέπουν τις τάσεις στην χρηματοοικονομική θέση και στην αποδοτικότητα της επιχείρησης. Συνεπώς, η εμφάνιση των στοιχείων στις οικονομικές καταστάσεις θα πρέπει να γίνεται με ομοιόμορφο τρόπο.

2.2. ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ (Ε.Γ.Λ.Σ.)

2.2.1. Τα χαρακτηριστικά του Ε.Γ.Λ.Σ.

Την περίοδο πριν το 2005, δηλαδή προ ΔΛΠ/ΔΠΧΠ, η Ελλάδα είχε όλα τα χαρακτηριστικά μιας code-law χώρας. Οι εταιρείες βασιζονταν σε δάνεια τραπεζών, με σκοπό να χρηματοδοτήσουν τις δραστηριότητες τους. Οι οικονομικές καταστάσεις συντάσσονταν με σκοπό την προστασία του πιστωτή και η σύνταξη τους είχε σημαντική επιρροή από τη φορολογική νομοθεσία. Το γεγονός αυτό ωθεί τις επιχειρήσεις ώστε να υποτιμούν τα κέρδη, ώστε να μειωθεί το φορολογικό κόστος. Ένα άλλο βασικό χαρακτηριστικό των code-law χωρών είναι η συγκέντρωση της ιδιοκτησίας (ownership concentration). Στην Ελλάδα η συγκέντρωση της ιδιοκτησίας είναι υψηλή και συνήθως συνδεδεμένη με τη διοίκηση-διαχείριση των εταιρειών αποπνέοντας μειωμένο

ενδιαφέρον στις οικονομικές καταστάσεις ως πηγή άντλησης συνολικής πληροφόρησης πέραν της φορολογίας.

Ο έλεγχος και η επιβολή της νομοθεσίας επίσης παρουσιάζουν αδυναμία, μη παρέχοντας την πρέπουσα προστασία στους πιστωτές και τους επενδυτές. Το γεγονός ότι τα δικαιώματα των επενδυτών δεν προστατεύονται, έχει ως αποτέλεσμα την ελάχιστη συμμετοχή των ανεξάρτητων επενδυτών στην ιδιοκτησία των επιχειρήσεων.

Η Ελλάδα, ως μία code-law χώρα, έχει υιοθετήσει το Γαλλογερμανικό λογιστικό μοντέλο. Το Γαλλογερμανικό λογιστικό μοντέλο πρωτοεμφανίστηκε στην Γαλλία τον 17^ο αιώνα. Κατά τα πρώτα χρόνια της εφαρμογής του είχε ως βάση για τη σύνταξη του ισολογισμού τις εύλογες αξίες. Στα τέλη του 19^{ου} αιώνα το μοντέλο άλλαξε μορφή και πλέον ως βάση για τη σύνταξη του ισολογισμού είχε το ιστορικό κόστος και τις συστηματικές αποσβέσεις. Βασική αρχή του Γαλλογερμανικού λογιστικού μοντέλου είναι η συντηρητικότητα. Εφαρμόζοντας την αρχή της συντηρητικότητας οι επιχειρήσεις καταφέρνουν και προβαίνουν στην χειραγώγηση των κερδών.

Ωστόσο, τα τελευταία χρόνια στη χώρα μας μέσω της παγκοσμιοποίησης των αγορών φαίνεται μια αλλαγή στη νοοτροπία των ελληνικών επιχειρήσεων. Η συγκέντρωση της ιδιοκτησίας (ownership concentration) εξαπλώνεται και οι επιχειρήσεις επιζητούν τη χρηματοδότηση μέσω μετοχών. Οι επιχειρήσεις αρχίζουν να επικεντρώνονται στους επενδυτές, οι οποίοι είναι και οι πιο σημαντικοί χρήστες των οικονομικών καταστάσεων. Για να ικανοποιηθούν αυτοί θα πρέπει οι οικονομικές καταστάσεις να χαρακτηρίζονται από διαφάνεια και ποιότητα. Για να επιτευχθεί ο σκοπός αυτός κρίθηκε απαραίτητη η εισαγωγή των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ στη χώρα μας.

2.2.2. Η εισαγωγή των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ στην Ελλάδα

Το έτος 2002 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έκδοσαν τον Κανονισμό 1606/2002 της 19^{ης} Ιουλίου για την εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων. Με τον κανονισμό αυτό σε κάποιες περιπτώσεις είναι υποχρεωτική η εφαρμογή των ΔΛΠ ενώ σε κάποιες άλλες περιπτώσεις μπορούν τα κράτη μέλη είτε να επιβάλουν είτε να επιτρέπουν αυτά την εφαρμογή των ΔΛΠ.

Η Ελληνική Κυβέρνηση εισήγαγε τα ΔΛΠ στο εμπορικό δίκαιο με το άρθρο 13 του Ν. 3229/2004 με το οποίο προστέθηκε το νέο κεφάλαιο 15 στον Ν. 2190/1920 περί «Διεθνών Λογιστικών Προτύπων».

Η Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων συστάθηκε στις 29 Ιουνίου 1973 ως αποτέλεσμα μιας συμφωνίας των Λογιστικών Σωμάτων της Αυστραλίας, του Καναδά, της Γαλλίας, της Γερμανίας, της Ιαπωνίας, του Μεξικού, της Ολλανδίας, του Ηνωμένου Βασιλείου και Ιρλανδίας και των ΗΠΑ και έχει ως σκοπούς:

- να διαμορφώσει και να δημοσιεύσει για το ευρύτερο κοινό λογιστικά πρότυπα, που πρέπει να τηρούνται κατά την παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων και να προωθή την παγκόσμια υποδοχή και τήρηση τους, και
- να εργάζεται για τη βελτίωση και την εναρμόνιση των κανόνων, λογιστικών προτύπων και διαδικασιών με την παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων.

Από 01.01.2005 τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ) / Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΠ) εφαρμόζονται στη χώρα μας υποχρεωτικά σύμφωνα με το Ν. 3229/2004 στις εξής περιπτώσεις:

- στη σύνταξη των ετήσιων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων των εισηγμένων εταιρειών,
- στην σύνταξη των ετήσιων ατομικών οικονομικών καταστάσεων των εισηγμένων εταιρειών,

- στην σύνταξη των ενοποιημένων και ατομικών ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι στην Ελλάδα από το 2005 εφαρμόζονται δύο λογιστικά συστήματα. Το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο(Ε.Γ.Λ.Σ.) για τις μη εισηγμένες εταιρείες και τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ) / Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΠ) για τις εισηγμένες εταιρείες στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Θεωρητικά υπάρχει η δυνατότητα της οικειοθελούς εφαρμογής των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ για τις μη εισηγμένες εταιρείες, στην πράξη όμως κάτι τέτοιο δεν εφαρμόζεται και έτσι παραμένουν δύο λογιστικά συστήματα στην ελληνική αγορά. Η ταυτόχρονη λειτουργία των δύο λογιστικών συστημάτων, τα οποία διαφέρουν σημαντικά μεταξύ τους, κρίνεται ότι προκαλεί συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού ανάμεσα στις ελληνικές επιχειρήσεις. Επιπλέον, στην Ελλάδα υπήρχε ακόμα και πριν την υποχρεωτική εφαρμογή των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ πρόβλημα ως προς την ασάφεια ανάμεσα στο εμπορικό και φορολογικό δίκαιο. Το πρόβλημα αυτό αυξήθηκε κατά την υποχρεωτική εφαρμογή των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ, καθώς υπήρξε προβληματισμός για το πώς θα αντιμετωπιστούν οι διαφορές ανάμεσα στα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ και της φορολογικής νομοθεσίας. Αλλά προβλήματα τα οποία παρουσιάστηκαν κατά τη μετάβαση από το Ε.Γ.Λ.Σ. στα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ αποτελεί η έλλειψη επαρκούς καθοδήγησης και η ανεπάρκεια καταρτισμένων λογιστών και ελεγκτών.

Παρόλο όμως τα προβλήματα τα οποία προαναφέραμε, τα ΔΛΠ υπερτερούν σημαντικά του Ε.Γ.Λ.Σ. και η μετάβαση των ελληνικών εισηγμένων εταιρειών από το Ε.Γ.Λ.Σ. στα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ είχε σημαντικές θετικές επιπτώσεις. Τα ΔΛΠ / ΔΠΧΠ παρέχουν σημαντική πληροφόρηση για τη λήψη αποφάσεων και βοηθούν τη διεθνοποίηση των ελληνικών εταιρειών. Τέλος, για πρώτη φορά οι ελληνικές εταιρείες μπορούν να απευθύνονται σε διεθνές χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και να ζητούν τραπεζικές υπηρεσίες, χωρίς να αναλαμβάνουν το μεγάλο κόστος πρόσληψης εξειδικευμένου προσωπικού για τη μετατροπή των οικονομικών τους καταστάσεων.

2.3. ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΔΛΠ/ΔΠΧΠ ΜΕ ΤΟ Ε.Γ.Λ.Σ.

Πολλές από τις συναλλαγές με τις οποίες ασχολούνται τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ δε συνηθίζονται στην πράξη για μεγάλο αριθμό ελληνικών επιχειρήσεων. Αποτέλεσμα αυτού είναι πολλές διατάξεις των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ να διαφοροποιούνται με τις αντίστοιχες του Ε.Γ.Λ.Σ..

Στην παρούσα ενότητα θα αναφερθούν οι βασικές διαφορές των δύο λογιστικών προτύπων, συγκεκριμένα αυτές των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ και του Ν. 2190/1920. Με άλλα λόγια θα παρουσιαστούν οι διαφορές στην σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων των εισηγμένων εταιριών στο Χρηματιστήριο Αθηνών (ΔΛΠ/ΔΠΧΠ) και των μη εισηγμένων εταιριών (Ε.Γ.Λ.Σ.). Η αναφορά των διαφορών θα είναι αρκετά συνοπτική, δίνοντας έμφαση στις διαφορές που αφορούν στις οικονομικές καταστάσεις.

- Παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων (ΔΛΠ 1).

Στον παρακάτω πίνακα αναφέρονται διαφορές μεταξύ Ε.Γ.Λ.Σ., σύμφωνα με το άρθρο 42α και άρθρο 100 του κωδ. Ν. 2190/1920, και ΔΛΠ 1 όσον αφορά τις οικονομικές καταστάσεις που πρέπει να συντάσσονται από τις επιχειρήσεις.

ΔΛΠ/ΔΠΧΠ	Ε.Γ.Λ.Σ.
Ισολογισμός	Ισολογισμός
Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης	Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης
Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης	Πίνακας Διάθεσης Αποτελεσμάτων (μόνο για τις ατομικές οικονομικές καταστάσεις)
Κατάσταση Ταμειακών Ροών	Κατάσταση Ταμειακών Ροών (μόνο για τις εισηγμένες εταιρείες)
Επεξηγηματικές Σημειώσεις	Προσάρτημα

Από τον παραπάνω πίνακα παρατηρείται ότι ενώ με το Ε.Γ.Λ.Σ. και τον Ν. 2190/1920 είναι υποχρεωτική η σύνταξη του Πίνακα Διάθεσης Αποτελεσμάτων, μόνο για τις ατομικές καταστάσεις και όχι για τις ενοποιημένες, με τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ δεν είναι και τη θέση του παίρνει η Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης. Η Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης περιλαμβάνει όλες τις μεταβολές που γίνονται στην Καθαρή Θέση της επιχείρησης και συνεπώς παρέχει μεγαλύτερη πληροφόρηση σε σχέση με τον Πίνακα Διάθεσης Αποτελεσμάτων.

Για την Κατάσταση Ταμειακών Ροών η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς το 2000 επέβαλε σε όλες τις εταιρείες που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών να συντάσσουν την εν λόγω οικονομική κατάσταση. Αντίθετα για τις μη εισηγμένες εταιρείες παραμένει μη υποχρεωτική. Ωστόσο σύμφωνα με τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ επιβάλλεται η σύνταξη της για όλες τις εταιρείες.

Επιπλέον διαφορά εντοπίζεται στις Επεξηγηματικές Σημειώσεις των οικονομικών καταστάσεων με τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ και στο Προσάρτημα των οικονομικών καταστάσεων με το Ε.Γ.Λ.Σ.. Τα πρότυπα της IASB καθιστούν τις Σημειώσεις ως το πλέον σημαντικό κομμάτι των οικονομικών καταστάσεων και απαιτούν την παροχή πολλών και λεπτομερών γνωστοποιήσεων σε αυτές. Αντίθετα με το Ε.Γ.Λ.Σ. στο Προσάρτημα το μέγεθος των πληροφοριών είναι σημαντικά μικρότερο.

Σημαντική διαφορά ανάμεσα στα δύο λογιστικά πρότυπα εντοπίζεται και στο μέγεθος του Ισολογισμού και των Αποτελεσμάτων Χρήσης. Με τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ η έκταση τους είναι μικρότερη, καθώς οι λογαριασμοί παρουσιάζονται συνοπτικά και η ανάλυση τους περιγράφεται στις Επεξηγηματικές Σημειώσεις. Αντίθετα με το Ε.Γ.Λ.Σ. παρουσιάζεται μεγάλη ανάλυση στους λογαριασμούς.

Σύμφωνα με το Ε.Γ.Λ.Σ., ο φόρος εισοδήματος χρήσης παρουσιάζεται στον Πίνακα Διάθεσης Αποτελεσμάτων. Η Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης καταλήγει στα καθαρά αποτελέσματα προ φόρων. Στα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ δεν υπάρχει ο Πίνακας Διάθεσης Αποτελεσμάτων και ο φόρος εισοδήματος εμφανίζεται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων. Έτσι

στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων μετά τα καθαρά αποτελέσματα προ φόρων αφαιρείται ο φόρος εισοδήματος και τα αποτελέσματα μετά φόρων μεταφέρονται στην καθαρή θέση.

Στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων σύμφωνα με το Ε.Γ.Λ.Σ. μπορούν να παρουσιαστούν έκτακτα και ανόργανα έξοδα/έσοδα, καθώς και έξοδα/έσοδα προηγούμενων χρήσεων. Σύμφωνα με τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ κάτι τέτοιο απαγορεύεται. Για τα σφάλματα των προηγούμενων ετών γίνεται επαναδιατύπωση των προηγούμενων οικονομικών καταστάσεων.

Σύμφωνα με το Ε.Γ.Λ.Σ. όποιες πληροφορίες δεν επηρεάζουν τη χρηματοοικονομική θέση της επιχείρησης εμφανίζονται ως λογαριασμοί τάξεως στο κάτω μέρος του Ισολογισμού. Σύμφωνα με τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ δεν υπάρχουν λογαριασμοί τάξεως και η συγκεκριμένη πληροφόρηση εμφανίζεται στις Επεξηγηματικές Σημειώσεις.

Τέλος αποτελεί σημαντική διαφορά ότι σύμφωνα με το Ε.Γ.Λ.Σ. οι οικονομικές καταστάσεις πρέπει να συντάσσονται σύμφωνα με την αρχή του ιστορικού κόστους και την αρχή της συντηρητικότητας, ενώ σύμφωνα με τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ με την αρχή της εύλογης αξίας.

- Λογιστικές Πολιτικές, Μεταβολές στις Λογιστικές Εκτιμήσεις και Λάθη (ΔΛΠ 8).

Σύμφωνα με τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ όταν αλλάζουν οι λογιστικές πολιτικές των επιχειρήσεων, ισχύει η αρχή της «αναδρομικής εφαρμογής», δηλαδή γίνεται αναδιατύπωση των προηγούμενων οικονομικών καταστάσεων. Με βάση το Ε.Γ.Λ.Σ. κάτι τέτοιο δεν προβλέπεται και απλά αναφέρονταν οι επιδράσεις ως «επιδράσεις από αλλαγή στη μέθοδο απογραφής».

Όσον αφορά τα λάθη προηγούμενων χρήσεων, με βάση τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ γίνεται αναμόρφωση των οικονομικών καταστάσεων προηγούμενων χρήσεων, χωρίς να επηρεάζουν τα αποτελέσματα χρήσης. Αντίθετα με

βάση το Ε.Γ.Λ.Σ. επηρεάζονται τα αποτελέσματα χρήσης μέσω των «εξόδων και εσόδων προηγούμενων χρήσεων».

Τέλος, για τις λογιστικές εκτιμήσεις που αναθεωρούνται μεταγενέστερα δεν γίνεται αναδιατύπωση των προηγούμενων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ. Αν η επίδραση της αλλαγής της εκτίμησης αφορά τα αποτελέσματα καταχωρείται στα Αποτελέσματα Χρήσης και αν αφορά τα στοιχεία της Καθαρής Θέσης, καταχωρείται στην Καθαρή Θέση. Αντίθετα σύμφωνα με το Ε.Γ.Λ.Σ. η επίδραση της αλλαγής μιας λογιστικής εκτίμησης καταχωρείται μόνο στα Αποτελέσματα Χρήσης.

- Γεγονότα μετά την Ημερομηνία Ισολογισμού (ΔΛΠ 10).

Σύμφωνα με το Ε.Γ.Λ.Σ. και την Αρχή της Συντηρητικότητας όλα τα έξοδα που γίνονται μετά την ημερομηνία του ισολογισμού πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και να αναγνωρίζονται για αυτά προβλέψεις, ακόμα και αν αυτά αφορούν την επόμενη χρήση και όχι αυτή που έκλεισε. Σύμφωνα με τα ΔΛΠ αν τα γεγονότα που γίνονται μετά την ημερομηνία ισολογισμού αφορούν τη χρήση που έκλεισε (διορθωτικά γεγονότα), οι επιχειρήσεις αναμορφώνουν τις οικονομικές τους καταστάσεις. Αν αυτά αφορούν την επόμενη χρήση (μη διορθωτικά γεγονότα) οι επιχειρήσεις δεν προβαίνουν σε αναμόρφωση των οικονομικών τους καταστάσεων.

Όσον αφορά τα μερίσματα των μετόχων, με βάση το Ε.Γ.Λ.Σ. όταν εγκρίνεται η πρόταση τους από το Διοικητικό Συμβούλιο και πριν οριστικοποιηθεί η διανομή τους από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων, πρέπει να αναγνωριστούν και να λογιστούν υποχρεώσεις προς τους μετόχους και να εμφανιστούν στον Πίνακα Διάθεσης Αποτελεσμάτων. Αντίθετα με βάση τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ τα μερίσματα που εγκρίνεται η πρόταση τους από το Διοικητικό Συμβούλιο λογίζονται ως υποχρέωση όταν οριστικοποιηθεί η διανομή τους και το ακριβές ύψος τους από την Γενική Συνέλευση των μετόχων.

- Πληροφόρηση κατά Τομέα (ΔΛΠ 14).

Με βάση τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ οι εισηγμένες εταιρείες έχουν την υποχρέωση να παρακολουθούν αναλυτικά και να παρέχουν πληροφορίες για τα περιουσιακά τους στοιχεία, τις υποχρεώσεις, τα έσοδα και τα έξοδα των επιχειρηματικών τομέων στις ενοποιημένες καταστάσεις. Αντίθετα με βάση το Ε.Γ.Λ.Σ. οι εταιρείες έχουν υποχρέωση να παρέχουν πληροφορίες μόνο για την ανάλυση του κύκλου εργασιών.

- Κέρδη κατά Μετοχή (ΔΛΠ 33)

Σύμφωνα με τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ οι επιχειρήσεις είναι υποχρεωμένες να προσδιορίζουν με συγκεκριμένο τρόπο και να παρουσιάζουν στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης, τόσο τα βασικά όσο και τα μειωμένα κέρδη ανά μετοχή. Σύμφωνα με το Ε.Γ.Λ.Σ. οι επιχειρήσεις παρέχουν πληροφορίες ανά μετοχή, όμως δεν προσφέρεται η ποσότητα και το βάθος που παρέχεται με τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ.

2.4. Η ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

2.4.1. Η συνάφεια των λογιστικών πληροφοριών

Για την καλύτερη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς θεωρήθηκε αναγκαίο για όλες τις εισηγμένες στο χρηματιστήριο εταιρείες να εφαρμόζουν μία ενιαία και υψηλής ποιότητας δέσμη διεθνών λογιστικών προτύπων, δηλαδή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΔΛΠ), για την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων τους. Τα πρότυπα αυτά θα πρέπει να εξασφαλίζουν ένα υψηλό επίπεδο διαφάνειας και συγκρισιμότητας των οικονομικών καταστάσεων των εταιρειών, ώστε να υπάρχει προστασία των επενδυτών και κλίμα εμπιστοσύνης στις αγορές. (Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1606/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Ιουλίου 2002). Η εμπιστοσύνη διασφαλίζεται από τις υψηλής ποιότητας λογιστικές πληροφορίες.

Ένας από τους πιο δημοφιλείς τρόπους διερεύνησης της ποιότητας των λογιστικών πληροφοριών, είναι η εξέταση της συνάφειας (Value Relevance). Ως συνάφεια (Value Relevance) ορίζεται η ικανότητα των λογιστικών μεγεθών να αντικατοπτρίζουν την οικονομική αξία της εταιρείας, όπως αυτή μετριέται μέσω των τρεχουσών τιμών των μετοχών (Hung and Subramanyam, 2004).

Οι μελέτες που ασχολούνται με τη συνάφεια (Value Relevance) των λογιστικών πληροφοριών μπορούν να ταξινομηθούν σε τρεις κατηγορίες:

- Μελέτες που εξετάζουν τη συγκριτική/σχετική συνάφεια των λογιστικών πληροφοριών (Relative Value Relevance Studies). Στις μελέτες αυτές προκειμένου να εντοπιστούν οι συσχετίσεις μεταξύ στις τιμές των μετοχών και στα λογιστικά ποσά, χρησιμοποιούνται δύο μοντέλα εξισώσεων παλινδρόμησης. Στο πρώτο μοντέλο χρησιμοποιούνται λογιστικά ποσά υπό το καθεστώς των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ και στο δεύτερο μοντέλο χρησιμοποιούνται λογιστικά ποσά υπό το καθεστώς των εγχώριων λογιστικών προτύπων, τα οποία συγκρίνονται με τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ. Ο έλεγχος της διαφοράς των δεικτών R^2 των δύο

εξισώσεων καθορίζει εάν υπάρχει διαφορά στη συνάφεια των λογιστικών πληροφοριών ανάμεσα στα υπό εξέταση λογιστικά πρότυπα. Η μεθοδολογία αυτή προτείνεται στις περιπτώσεις που στην αγορά διατίθενται λογιστικά δεδομένα με ένα λογιστικό πρότυπο κάθε φορά (Hung and Subramanyam, 2004).

- Μελέτες που εξετάζουν την αυξητική / προσθετική συνάφεια των λογιστικών πληροφοριών (Incremental Value Relevance Studies). Στις μελέτες αυτές προκειμένου να εντοπιστούν οι συσχετίσεις μεταξύ στις τιμές των μετοχών και στα λογιστικά ποσά, χρησιμοποιείται ένα μοντέλο, το οποίο περιλαμβάνει ταυτόχρονα λογιστικά ποσά τόσο από τα διεθνή όσο και από τα εγχώρια λογιστικά πρότυπα. Η μορφή των μοντέλων αυτών περιλαμβάνει λογιστικές πληροφορίες με τα εγχώρια λογιστικά πρότυπα, τα οποία θεωρούνται δεδομένα, μαζί με τα ποσά προσαρμογής των ίδιων λογιστικών πληροφοριών από τα εγχώρια στα διεθνή λογιστικά πρότυπα. Εάν ο συντελεστής των ποσών προσαρμογής από τα εγχώρια στα διεθνή είναι σημαντικά διαφορετικός από το μηδέν, τότε οι λογιστικές πληροφορίες με τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ είναι περισσότερο value relevant. Η μεθοδολογία αυτή προτείνεται στις περιπτώσεις που στην αγορά διατίθενται λογιστικά δεδομένα και για τα δύο λογιστικά πρότυπα ταυτόχρονα (Hung and Subramanyam, 2004).
- Η τρίτη κατηγορία περιλαμβάνει μελέτες που πραγματοποιούν event studies. Στις μελέτες αυτές δε χρησιμοποιούνται εξισώσεις παλινδρόμησης. Σημαντικές αντιδράσεις των τιμών των μετοχών γύρω από την ημερομηνία έκδοσης λογιστικών πληροφοριών αναγνωρίζονται ως αποδείξεις για τη συνάφεια των εν λόγω πληροφοριών (Hung and Subramanyam, 2004).

Ωστόσο, όπως παρουσιάζεται λεπτομερώς παρακάτω, οι μελέτες στη διεθνή βιβλιογραφία αφορούν κυρίως τις δύο πρώτες κατηγορίες.

2.4.2.Μελέτες που εξέτασαν τη συνάφεια (Value Relevance) των λογιστικών πληροφοριών με τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ

Τα τελευταία χρόνια έχουν καταγραφεί μελέτες οι οποίες εξέτασαν τη συνάφεια (value relevance) των λογιστικών πληροφοριών υπό το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο (Ε.Γ.Λ.Σ.) και τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ, μετά την υποχρεωτική εφαρμογή αυτών Ελλάδα. Οι I. Tsalavoutas, Andre και Evans (2012) εξέτασαν τη συνάφεια (value relevance) των λογιστικών πληροφοριών πριν και μετά την υιοθέτηση των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ στην Ελλάδα. Στόχοι τη έρευνας ήταν να εξετάσουν πρώτον την αλλαγή στη σχέση μεταξύ της χρηματιστηριακής αξίας και της λογιστικής αξίας πριν και μετά την υιοθέτηση των ΔΠΧΠ στις εισηγμένες στο χρηματιστήριο εταιρείες και δεύτερον εάν τα ίδια κεφάλαια των μετόχων παρουσιάζουν μεγαλύτερη συνάφεια στα λογιστικά βιβλία του έτους 2005, από την υιοθέτηση συγκεκριμένων ΔΠΧΠ. Η πλειοψηφία τέτοιων συγκεκριμένων ΔΠΧΠ προσδοκάται ότι θα περιορίσει πρακτικές δημιουργικής λογιστικής του παρελθόντος. Για την έρευνα τους χρησιμοποίησαν το μοντέλο του Ohlson (1995), το οποίο εκφράζει την αγοραία αξία μιας εταιρείας σε συνάρτηση λογιστικών και μη-λογιστικών πληροφοριών. Οι συντελεστές που χρησιμοποιήθηκαν ήταν τα ίδια κεφάλαια και το καθαρό κέρδος, καθώς αποτελούν σημαντικά μεγέθη για την αξιολόγηση της ποιότητας των οικονομικών καταστάσεων. Αποτέλεσμα της έρευνας ήταν να μην εντοπιστούν σημαντικές διαφορές στην αξία της λογιστικής αξίας των ιδίων κεφαλαίων και των κερδών, ανάμεσα στα έτη 2004 και 2005. Ωστόσο αυτοί που συμμετέχουν στην αγορά δίνουν μεγαλύτερη αξία στις λογιστικές καταστάσεις που δημοσιεύονται με βάση τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ. Η μελέτη αυτή είναι η πρώτη που εξετάζει τους δύο αυτούς στόχους με αναφορά στην Ελλάδα σε τέτοιο μεγάλο δείγμα εισηγμένων στο χρηματιστήριο εταιρειών.

Παρόμοια μελέτη αποτελεί αυτή των Bellas, Tountas και Papadatos (2007), οι οποίοι εξέτασαν τους ίδιους στόχους, αλλά σε δείγμα μικρότερου μεγέθους. Συγκεκριμένα μέσα από ένα δείγμα 83 εταιρειών που εφάρμοσαν για πρώτη φορά το έτος 2005 τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ, εξέτασαν τη συνάφεια των ιδίων κεφαλαίων και των καθαρών κερδών μετά φόρων αποκλειστικά για το έτος 2004, καθώς αποτελεί το μοναδικό έτος με στοιχεία τόσο με το Ε.Γ.Λ.Σ. όσο

και με τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ και έτσι μπορούν να συγκριθούν άμεσα. Αποτέλεσμα της έρευνας τους είναι ότι τα ίδια κεφάλαια, σε αντίθεση με τα καθαρά κέρδη προ φόρων, εμφανίζονται να παίζουν σημαντικό ρόλο με τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ σε σύγκριση με το Ε.Γ.Λ.Σ.. Σημειώνεται ότι για τα καθαρά κέρδη το Ε.Γ.Λ.Σ. δίνει μεγαλύτερη αυξητική συνάφεια στις εταιρείες σε σχέση με τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ.

Το 2011 ο Paradas μαζί με τον Bella επέκτειναν την παραπάνω έρευνα, εξετάζοντας ταυτόχρονα αν η συνάφεια των λογιστικών πληροφοριών επηρεάζεται και από κάποια ειδικά χαρακτηριστικά των εταιρειών, όπως είναι το μέγεθος της εταιρείας και το επίπεδο των πάγιων περιουσιακών στοιχείων. Σε πρώτη φάση εξέτασαν το value relevance, αν επηρεάζεται από το μέγεθος των εταιρειών. Σε ένα δείγμα 233 παρατηρήσεων εξέτασαν αν το μέγεθος των εταιρειών επηρεάζει τα αποτελέσματα της έρευνας. Σύγκριναν τη συγκριτική / σχετική συνάφεια (Relative Value Relevance) και την αυξητική / προσθετική συνάφεια (Incremental Value Relevance) των λογιστικών πληροφοριών υπό το καθεστώς των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ και του Ε.Γ.Λ.Σ. για μικρές και μεγάλες εταιρείες. Η ανάλυση της προσθετικής συνάφειας δείχνει ότι η προσαρμογή των λογιστικών πληροφοριών με τα ΔΠΧΠ επηρεάζεται από το μέγεθος των εταιρειών. Ειδικότερα, οι μεγάλες εταιρείες με την προσαρμογή των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ βελτιώνουν τη συνάφεια των λογιστικών τους πληροφοριών, σε αντίθεση με τις μικρές εταιρείες. Σε δεύτερη φάση εξέτασαν το value relevance, αν επηρεάζεται από τα πάγια περιουσιακά στοιχεία. Εξέτασαν αν το επίπεδο των πάγιων περιουσιακών στοιχείων επηρεάζει τα αποτελέσματα της έρευνας. Σύγκριναν τη συγκριτική / σχετική συνάφεια (Relative Value Relevance) και την αυξητική / προσθετική συνάφεια (Incremental Value Relevance) των λογιστικών πληροφοριών υπό το καθεστώς των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ και του Ε.Γ.Λ.Σ. για εταιρείες με χαμηλό και υψηλό επίπεδο πάγιων περιουσιακών στοιχείων. Η ανάλυση της προσθετικής συνάφειας δείχνει ότι η προσαρμογή των λογιστικών πληροφοριών με τα ΔΠΧΠ επηρεάζεται από το επίπεδο των πάγιων περιουσιακών στοιχείων των εταιρειών. Οι εταιρείες με υψηλό επίπεδο πάγιων περιουσιακών στοιχείων με την υιοθέτηση των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ βελτίωσαν τη συνάφεια των λογιστικών τους πληροφοριών, ενώ για τις εταιρείες με χαμηλό επίπεδο πάγιων περιουσιακών στοιχείων, τα αποτελέσματα που παρουσιάζονται δεν είναι σαφή. Συμπερασματικά και τα

δύο αυτά χαρακτηριστικά αποτελούν σημαντικούς παράγοντες, με επακόλουθο οι επιπτώσεις από την υιοθέτηση των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ να ποικίλουν από επιχείρηση σε επιχείρηση.

Οι I. Tsalavoutas και D. Dionysiou (2014), μέσα από ένα δείγμα 150 ελληνικών εταιρειών εισηγμένων στο ελληνικό χρηματιστήριο μελέτησαν τη σχέση μεταξύ της συμμόρφωσης των γνωστοποιήσεων που δημοσιεύονται με βάση όλα τα ΔΠΧΠ και της αξίας μιας εταιρείας. Εξέτασαν την ισχύ τριών υποθέσεων: 1η υπόθεση: Η αξία της εταιρείας σχετίζεται θετικά με τα επίπεδα συμμόρφωσης των εταιρειών με τις υποχρεωτικές γνωστοποιήσεις των ΔΠΧΠ. 2η υπόθεση: Η συνάφεια των λογιστικών πληροφοριών και της αξίας της εταιρείας είναι υψηλότερη σε εταιρείες με υψηλότερα επίπεδα συμμόρφωσης. 3η υπόθεση: Η συνάφεια της λογιστικής αξίας του μετοχικού κεφαλαίου και του καθαρού αποτελέσματος με την αξία της εταιρείας είναι υψηλότερη σε εταιρείες με υψηλότερα επίπεδα συμμόρφωσης. Συνεπώς οι υποχρεωτικές γνωστοποιήσεις των IFRS βελτιώνουν την ποιότητα και τη διαφάνεια των οικονομικών καταστάσεων και επηρεάζουν θετικά την αξία της εταιρείας.

Ωστόσο οι μελέτες που συγκρίνουν το Ε.Γ.Λ.Σ. με τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ, έχουν περιορισμένο αριθμό στην βιβλιογραφία και για το λόγο αυτό μελετήθηκαν και συγκρίσεις των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ με εγχώρια λογιστικά πρότυπα άλλων χωρών. Μεγάλος αριθμός τέτοιων μελετών συγκρίνει τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ με τα Κινέζικα Λογιστικά Πρότυπα (CAS). Οι εταιρείες στην Κίνα διακρίνονται σε δύο κατηγορίες. Η πρώτη κατηγορία αφορά εταιρείες που εκδίδουν μετοχές στην A-Share Market, η οποία λειτουργεί αποκλειστικά για τους εγχώριους επενδυτές και είναι υποχρεωμένες να συντάσσουν τις οικονομικές τους καταστάσεις σύμφωνα με τα Κινέζικα Λογιστικά Πρότυπα (CAS). Η δεύτερη κατηγορία αφορά εταιρείες που εκδίδουν μετοχές στην B-Share Market, η οποία λειτουργεί για τους μη-εγχώριους επενδυτές και είναι υποχρεωμένες να συντάσσουν τις οικονομικές τους καταστάσεις σύμφωνα και με τα Κινέζικα Λογιστικά Πρότυπα (CAS) και με τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ. Ωστόσο οι κινέζικες εταιρείες έχουν τη δυνατότητα να εκδίδουν μετοχές και στην A-Share Market και στην B-Share Market, και ως εκ τούτου να συντάσσουν τις οικονομικές τους καταστάσεις σύμφωνα και με τα Κινέζικα Λογιστικά Πρότυπα (CAS) και με τα

ΔΛΠ/ΔΠΧΠ. Το γεγονός αυτό βοηθάει τους μελετητές να μπορούν να συγκρίνουν ταυτόχρονα τα Κινέζικά Λογιστικά Πρότυπα (CAS) με τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ.

Σε αντίθεση με τις έρευνες που συγκρίνουν το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο (Ε.Γ.Λ.Σ.) με ΔΛΠ/ΔΠΧΠ, στις οποίες τα αποτελέσματα είναι ενθαρρυντικά για τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ, στην Κίνα τέσσερις σημαντικές έρευνες καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι οι λογιστικές πληροφορίες υπό το καθεστώς των Κινέζικων Λογιστικών Προτύπων (CAS) παρουσιάζουν μεγαλύτερη συνάφεια (value relevance) σε σχέση με αυτές υπό το καθεστώς των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ. Αναλυτικότερα, οι Eccher και Healy (2000) εξέτασαν τη συνάφεια των λογιστικών πληροφοριών που προετοιμάζονται υπό το καθεστώς των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ και υπό το καθεστώς των CAS και για τις δύο κατηγορίες επενδυτών, τους εγχώριους και τους ξένους. Το δείγμα που απέκτησαν αφορούσε 83 εταιρείες που διαθέτουν λογιστικά δεδομένα και με τα CAS και με τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ και εκδίδουν μετοχές είτε και στις δύο αγορές είτε σε μία από τις δύο, σε τουλάχιστον ένα έτος μεταξύ των ετών 1993 και 1997. Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι οι αποδόσεις των μετοχών στην B-Share Market, η οποία αφορά μόνο ξένους επενδυτές, έχουν ίδια συνάφεια με τα κέρδη για τα δύο λογιστικά πρότυπα. Αυτό αποδεικνύει, ότι οι ξένοι επενδυτές, αν και είναι περισσότερο εξοικειωμένοι με τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ, αναγνωρίζουν ότι οι λογιστικές πληροφορίες υπό τα CAS και υπό τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ είναι πραγματικά ισοδύναμες. Σε αντίθεση, οι εγχώριοι επενδυτές κάνουν διάκριση μεταξύ των λογιστικών πληροφοριών υπό τα CAS και υπό τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ. Οι αποδόσεις των μετοχών στην A-Share Market, η οποία αφορά ξένους επενδυτές, είναι περισσότερο συναφές με τα κέρδη σύμφωνα με τα CAS από ότι με τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ. Αυτό βέβαια μπορεί να οφείλεται στο ότι οι Κινέζοι επενδυτές είναι περισσότερο εξοικειωμένοι στο να διαβάσουν τις οικονομικές καταστάσεις που δημοσιεύονται σύμφωνα με τα CAS, καθώς αυτές γράφονται στην κινέζικη γλώσσα, σε σχέση με τις οικονομικές καταστάσεις που δημοσιεύονται σύμφωνα με τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ, οι οποίες γράφονται στην αγγλική γλώσσα. Επίσης το γεγονός ότι οι εγχώριοι επενδυτές δίνουν μεγαλύτερη έμφαση σε δεδομένα των Κινέζικων Λογιστικών

Προτύπων (CAS) αποδεικνύει την αδυναμία τους όσον αφορά την εφαρμογή των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ.

Σε παρόμοια αποτελέσματα κατέληξαν και οι έρευνες των Lin και Chen (2005), των Wu, Κοο και Kao (2005) και του Dan (2002). Οι Lin και Chen (2005) εξέτασαν την αυξητική / προσθετική συνάφεια των λογιστικών πληροφοριών (κέρδη και ίδια κεφάλαια) υπό το καθεστώς των CAS και των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ ταυτόχρονα για την A-Share Market και για την B-Share Market. Η μελέτη έδειξε, ότι σε γενικές γραμμές τα κέρδη και τα ίδια κεφάλαια ,που προσδιορίζονται σύμφωνα με τα CAS, παρουσιάζουν καλύτερη συνάφεια και στην A-Share Market και στην B-Share Market, σε σχέση με αυτά που προσδιορίζονται σύμφωνα με τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ. Παρόμοια μελέτη καταγράφηκε και από τους Wu, Κοο και Kao (2005). Οι Wu, Κοο και Kao (2005) σύγκριναν τη συνάφεια των λογιστικών πληροφοριών υπό το καθεστώς των CAS και των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ. Χρησιμοποίησαν ένα δείγμα εταιρειών που εκδίδει μετοχές και στην A-Share Market και στην B-Share Market για τα έτη 1997-2003. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι ενώ για την A-Share Market τα CAS παρουσιάζουν καλύτερη συνάφεια σε σχέση με τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ, για την B-Share Market δεν εμφανίστηκαν σημαντικές διαφορές ανάμεσα στα δύο λογιστικά πρότυπα.

Τέλος, υπέρ των CAS σε σχέση με τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ κατέληξε και η έρευνα του Dan (2002). Η έρευνα του Dan (2002) επικεντρώθηκε σε εταιρείες που εκδίδουν μετοχές στην B-Share Market και είναι υποχρεωμένες να δημοσιεύουν τις οικονομικές τους καταστάσεις και με τα Κινέζικα Λογιστικά Πρότυπα (CAS) και με τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ. Εξέτασε πρώτον, με ποια λογιστικά πρότυπα, οι λογιστικές πληροφορίες (κέρδη και ίδια κεφάλαια), αντανakλούν καλύτερα την αξία της μετοχής, και δεύτερον, εάν η συνάφεια των λογιστικών πληροφοριών μειώνεται διαχρονικά, ανεξάρτητα από τη βελτίωση του λογιστικού συστήματος από την κινέζικη κυβέρνηση. Τα αποτελέσματα της συγκεκριμένης έρευνας ήταν ακόμα περισσότερο αποθαρρυντικά για την εφαρμογή των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ στην B-Share Market σε σχέση με τις προηγούμενες μελέτες.

Διαφορετικά αποτελέσματα στην κινέζικη αγορά κατέγραψαν οι έρευνες των Sami και Zhou (2004) και η έρευνα των Bao και Chow (1999). Οι Sami και

Zhou (2004) εφάρμοσαν μία διαφορετική μεθοδολογία. Σύγκριναν τη συνάφεια των λογιστικών πληροφοριών (κέρδη και καθαρή θέση) υπό τα CAS στην A-Share Market και υπό τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ στην B-Share Market. Για την έρευνα τους χρησιμοποίησαν 81 κινέζικες εταιρείες που συμμετείχαν και στις δύο αγορές την περίοδο 1994-2001. Εξέτασαν τη συγκριτική συνάφεια και αν και βρήκαν ότι οι λογιστικές πληροφορίες είναι σημαντικές και στις δύο κεφαλαιαγορές, αυτές με τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ υπερτερούν έναντι των CAS. Από την άλλη οι Bao και Chow (1999) για τη σύγκριση τους των CAS με τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ χρησιμοποίησαν επιχειρήσεις που συμμετείχαν αποκλειστικά στη B-Share Market για την περίοδο 1992-1996. Εξέτασαν τη συγκριτική συνάφεια και κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι οι λογιστικές πληροφορίες (κέρδη και καθαρή θέση) υπό το καθεστώς των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ παρουσιάζουν μεγαλύτερη συνάφεια από αυτές των CAS για τις επιχειρήσεις στη B-Share Market.

Η διεθνής βιβλιογραφία δεν παραμένει μόνο στην Κινέζικη αγορά. Πολλές μελέτες συγκρίνουν τη συνάφεια (value relevance) των λογιστικών πληροφοριών υπό το καθεστώς των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ και των US GAAP. Η βασική διαφορά τέτοιων μελετών με προηγούμενες που αναφέραμε είναι η εθελοντική εναρμόνιση των λογιστικών πληροφοριών υπό το καθεστώς των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ. Οι πρώτοι που επιχείρησαν να συγκρίνουν την ποιότητα των λογιστικών πληροφοριών ανάμεσα στα US GAAP και στα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ είναι οι Harris και Muller (1999). Χρησιμοποίησαν ένα δείγμα 31 μη αμερικανικών επιχειρήσεων που εφάρμοσαν εθελοντικά τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ την περίοδο 1992-1996. Οι εταιρείες αυτές ήταν εισηγμένες σε χρηματιστήρια των Η.Π.Α. , οπότε έπρεπε να προετοιμάσουν τις οικονομικές τους καταστάσεις και στα US GAAP. Το γεγονός αυτό επέτρεψε στους Harris και Muller να εξετάσουν την αυξητική / προσθετική συνάφεια των λογιστικών πληροφοριών. Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι από τη μία μεριά τα λογιστικά ποσά που εμφανίζονται υπό το καθεστώς των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ έχουν καλύτερη συσχέτιση με την τιμή ανά μετοχή σε αντίθεση με αυτά που εμφανίζονται υπό το καθεστώς των US GAAP. Από την άλλη μεριά τα λογιστικά ποσά που εμφανίζονται υπό το καθεστώς των US GAAP έχουν καλύτερη συσχέτιση με τις αποδόσεις των μετοχών σε αντίθεση με αυτά που εμφανίζονται υπό το καθεστώς των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ. Οπότε στη συγκεκριμένη μελέτη τα αποτελέσματα

διαφοροποιούνται ανάλογα με το μοντέλο που χρησιμοποιούν κάθε φορά. Για τα Price model οι λογιστικές πληροφορίες παρουσιάζουν καλύτερη συνάφεια όταν προσαρμόζονται στα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ και για τα Return model όταν προσαρμόζονται στα US GAAP.

Οι Barth, Landsman και Lang (2007) εξέτασαν εάν η εφαρμογή των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ σχετίζεται με υψηλότερης ποιότητας λογιστικές πληροφορίες. Σύγκριναν την ποιότητα των λογιστικών πληροφοριών σε ένα δείγμα εταιρειών από 21 χώρες που εφάρμοσαν τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ με ένα δείγμα αμερικάνικων εταιρειών που εφάρμοσε τα US GAAP, κατά την περίοδο 1994-2003. Τα αποτελέσματα τους αποδεικνύουν ότι οι εταιρείες που υιοθετούν εθελοντικά τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ εμφανίζουν μεγαλύτερη συσχέτιση των λογιστικών ποσών με τις τιμές των μετοχών και τις αποδόσεις, σε σχέση με αυτή που εμφάνιζαν προηγουμένως με τα εγχώρια λογιστικά πρότυπα. Ωστόσο δεν εμφανίζουν καλύτερης ποιότητας λογιστικές πληροφορίες με τις αμερικανικές εταιρείες που εφαρμόζουν τα US GAAP.

Οι Van der Meulen, Gaeremyns και Willekens (2004) εξέτασαν τη συνάφεια των λογιστικών πληροφοριών υπό το καθεστώς των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ και των US GAAP με ένα διαφορετικό τρόπο. Η μελέτη αυτή αφορά αγορές και χώρες που δίνουν τη δυνατότητα στις επιχειρήσεις να επιλέξουν ποια λογιστικά πρότυπα θα ακολουθήσουν. Έδωσαν προσοχή σε συγκεκριμένες διαφορές ανάμεσα στα δύο λογιστικά πρότυπα, καθώς οι διαφορές αυτές επηρεάζουν την επιλογή των εταιρειών σχετικά με το ποια λογιστικά πρότυπα θα υιοθετήσουν. Μία πρώτη διαφορά που εξέτασαν αφορούσε τα έξοδα ερευνών και ανάπτυξης. Η κεφαλαιοποίηση του κόστους ανάπτυξης είναι εφικτή με την εφαρμογή των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ. Οπότε εταιρείες με μεγάλες δαπάνες σε έρευνα και ανάπτυξη θα επιλέξουν τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ. Η δεύτερη διαφορά αφορά συγχωνεύσεις εταιρειών. Δεδομένου ότι τα US GAAP δίνουν μεγαλύτερη ευελιξία σε τέτοια θέματα, επιλέγεται η εφαρμογή των US GAAP. Τρίτη διαφορά που εξετάζεται αφορά την ανταμοιβή των εργαζομένων με share option plans. Οι επιχειρήσεις που επιλέγουν να ανταμείψουν το προσωπικό τους με share option plans επιλέγουν τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ, καθώς ο λογιστικός χειρισμός είναι λιγότερο απαιτητικός με τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ σε σχέση με τα US GAAP. Τα ανωτέρα αποτελέσματα αποδεικνύουν ότι οι επιχειρήσεις που

εφαρμόζουν εθελοντικά λογιστικά πρότυπα, επιλέγουν εκείνα που τους παρέχουν μεγαλύτερη ευελιξία στα λογιστικά θέματα που σχετίζονται με την επιχείρηση. Εντούτοις όταν αξιοποιείται η ευελιξία, προς όφελος των επενδυτών, αυξάνεται η συνάφεια των λογιστικών πληροφοριών.

Εκτός από τις ΗΠΑ, σε μεγάλο αριθμό γερμανικών εταιρειών παρουσιάζεται εθελοντική εφαρμογή των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ από το 1998 μέχρι και το 2004. Το γεγονός αυτό έδωσε την ευκαιρία σε πολλούς μελετητές να συγκρίνουν τα Γερμανικά Λογιστικά Πρότυπα (German GAAP) με τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ. Επίσης το γεγονός ότι στη Γερμανία υπάρχει μεγάλος αριθμός εταιρειών που υιοθέτησαν τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ, εθελοντικά από το 1998 μέχρι και το 2004, και υποχρεωτικά από το 2005, παρέχει στους μελετητές ένα μεγάλο δείγμα εταιρειών για την ανάλυση τους.

Οι Hung και Subramanyan (2004) μελέτησαν τις συνέπειες από την υιοθέτηση των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ στις οικονομικές καταστάσεις των επιχειρήσεων και τη συνάφεια των λογιστικών πληροφοριών (κέρδη και καθαρή θέση) μέσα σε ένα δείγμα αποκλειστικά γερμανικών εταιρειών την περίοδο 1998-2002. Την περίοδο αυτή, οι γερμανικές εταιρείες που εφάρμοσαν εθελοντικά τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ, ήταν υποχρεωμένες να δημοσιεύσουν τις οικονομικές τους καταστάσεις και με τα Γερμανικά Λογιστικά Πρότυπα (German GAAP). Το γεγονός αυτό βοήθησε τους Hung και Subramanyan να συγκρίνουν τις λογιστικές πληροφορίες υπό το καθεστώς των Γερμανικών Λογιστικών Προτύπων (German GAAP) και υπό το καθεστώς των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ για τα ίδια έτη και για τις ίδιες εταιρείες. Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι τα ίδια κεφάλαια (κέρδη) παρουσιάζουν περισσότερο (λιγότερο) σημαντικό ρόλο στην αποτίμηση υπό το καθεστώς των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ σε σχέση με τα Γερμανικά Λογιστικά Πρότυπα (German GAAP). Τέλος, βρήκαν ότι ενώ η προσαρμογή των ιδίων κεφαλαίων στα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ είναι γενικά συναφή (Value Relevance), η προσαρμογή των κερδών γενικά δεν είναι συναφή (Value Irrelevant). Την περίοδο της εθελοντικής εφαρμογής των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ στη Γερμανία εξετάζει και ο Schiebel (2006). Θεωρώντας αδύνατο να συγκρίνει τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ με τα Γερμανικά Λογιστικά Πρότυπα (German GAAP) μετά το 2004, καθώς δεν υπάρχουν στοιχεία στα Ευρωπαϊκά Χρηματιστήρια που να απεικονίζουν λογιστικές πληροφορίες των εταιρειών και με τα δύο λογιστικά πρότυπα, η

έρευνα του αναφέρεται στην περίοδο 2000-2004. Χρησιμοποίησε ένα δείγμα 24 εταιρειών και εξέτασε τη συνάφεια των λογιστικών πληροφοριών (ίδια κεφάλαια). Σε αντίθεση με τις προηγούμενες αναλύσεις, τα αποτελέσματα του Schiebel καταγράφουν καλύτερη συνάφεια στις λογιστικές πληροφορίες υπό τα Γερμανικά Λογιστικά Πρότυπα (German GAAP) σε σχέση με τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ.

Διαφορετικά αποτελέσματα κατέγραψε η έρευνα των Barton, Goldberg και Kim (2008). Οι Barton, Goldberg και Kim (2008) ασχολήθηκαν με τη συνάφεια των κερδών υπό το καθεστώς των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ, των US GAAP και των German GAAP. Χρησιμοποίησαν ένα δείγμα 416 γερμανικών εταιρειών για την περίοδο 1998-2000. Τα αποτελέσματα της έρευνας τους έδειξαν ότι οι λογιστικές πληροφορίες υπό το καθεστώς των US GAAP παρουσιάζουν καλύτερη συνάφεια σε σχέση με αυτές υπό το καθεστώς των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ, και επίσης οι λογιστικές πληροφορίες υπό το καθεστώς των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ παρουσιάζουν μεγαλύτερη συνάφεια σε σχέση με αυτές υπό των German GAAP. Η εξήγηση στα παραπάνω αποτελέσματα δίνεται από το γεγονός ότι τα λογιστικά συστήματα που είναι προσαρμοσμένα στους shareholders (US GAAP και ΔΛΠ/ΔΠΧΠ) παρέχουν καλύτερες λογιστικές πληροφορίες σε σχέση με τα λογιστικά πρότυπα που είναι προσαρμοσμένα στους stakeholders (German GAAP). Επίσης τα US GAAP είναι καθορισμένα πιο αυστηρά από τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΕΜΠΕΙΡΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΑΠΟ ΤΟ Ε.Γ.Λ.Σ. ΣΤΑ ΔΛΠ/ΔΠΧΠ ΤΩΝ ΕΙΣΗΓΜΕΝΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΣΤΟ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

3.1.ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζεται η εμπειρική ανάλυση της διπλωματικής εργασίας. Σκοπός της εμπειρικής ανάλυσης είναι να εξετάσουμε πως η λογιστική μετάβαση από το Ε.Γ.Λ.Σ. στα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ επηρέασε τις δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις των ελληνικών εταιρειών που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών, και οι οποίες υποχρεωτικά από το έτος 2005 εφαρμόζουν τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ. Για την πραγματοποίηση της παραπάνω ανάλυσης εξετάζουμε τη συνάφεια (Value Relevance) των λογιστικών πληροφοριών για την περίοδο 2000-2004 (προ ΔΛΠ/ΔΠΧΠ περίοδο) και 2005-2015 (μετά ΔΛΠ/ΔΠΧΠ περίοδο). Συγκεκριμένα, στην παρούσα εμπειρική ανάλυση εξετάζεται η σχετική / συγκριτική συνάφεια των λογιστικών πληροφοριών (Relative Value Relevance) που παρέχονται στις οικονομικές καταστάσεις, όταν αυτές συντάσσονται σύμφωνα με τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ και το Ε.Γ.Λ.Σ.. Τα λογιστικά μεγέθη που εξετάστηκαν είναι η Καθαρή Θέση (BVE) από τον Ισολογισμό και το Καθαρό Κέρδος μετά φόρων (NI) από τα Αποτελέσματα Χρήσης. Ως ανεξάρτητες μεταβλητές στις εξισώσεις παλινδρόμησης, χρησιμοποιήθηκαν οι τιμές των μετοχών.

Για να λύσουμε κάποια προβλήματα οικονομετρικής φύσεως (ετεροσκεδαστικότητα και scalebias) χρησιμοποιήθηκε ως αποπληθωριστής ο αριθμός των μετοχών.

Η εξέταση της σχετικής / συγκριτικής συνάφειας των λογιστικών πληροφοριών (Relative Value Relevance) δίνει τη δυνατότητα να συγκριθεί η ικανότητα των λογιστικών μεγεθών (της Καθαρής Θέσης και των Καθαρών Κερδών), για κάθε ένα πρότυπο ξεχωριστά, να αντανakλούν οικονομικές πληροφορίες που εμπεριέχονται στις τιμές των μετοχών, όταν στην αγορά είναι διαθέσιμες πληροφορίες από τα ένα εξεταζόμενα λογιστικά πρότυπα.

Οπότε η σχετική / συγκριτική συνάφεια των λογιστικών πληροφοριών εξετάστηκε μία φορά εφαρμόζοντας το Ε.Γ.Λ.Σ. και μία εφαρμόζοντας τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ. Για κάθε ένα μοντέλο συγκρίθηκαν τα αποτελέσματα του Ε.Γ.Λ.Σ. με αυτά των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ και εξετάστηκαν αν καταγράφονται στατιστικά σημαντικές διαφορές στους συντελεστές των ανεξάρτητων μεταβλητών και στους δείκτες Adjusted R² των εξισώσεων, ανάμεσα στα δύο εξεταζόμενα λογιστικά πρότυπα.

Επιπλέον, η σχετική / συγκριτική συνάφεια των λογιστικών πληροφοριών εξετάστηκε και για κάθε έτος ξεχωριστά από το 2000 έως το 2015, με σκοπό να ελέγξουμε τη διαχρονική εξέλιξη των συντελεστών.

Τέλος, για την ανάλυση των δεδομένων χρησιμοποιήθηκαν τα στατιστικά πακέτα SPSS και Gretl.

3.2. ΤΟ ΔΕΙΓΜΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Το δείγμα που χρησιμοποιήθηκε για την πραγματοποίηση της συγκεκριμένης εμπειρικής έρευνας αποτελείται από όλες τις εταιρείες που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών για τα έτη 2000 έως 2004 (προ ΔΛΠ/ΔΠΧΠ περίοδος) και 2005 έως 2015 (μετά ΔΛΠ/ΔΠΧΠ περίοδος), και οι οποίες εφάρμοσαν υποχρεωτικά τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ το έτος 2005. Για τη συλλογή του δείγματος χρησιμοποιήθηκε η βάση δεδομένων DataStream. Για τον προσδιορισμό του δείγματος αφαιρέθηκαν πολλές εταιρείες για διάφορους λόγους. Αρχικά εξαιρέθηκαν όλες οι εταιρείες που ανήκουν στον κλάδο των Τραπεζών, Ασφαλειών και Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών, Ο λόγος είναι ότι οι εταιρείες αυτές εφαρμόζουν διαφορετικές λογιστικές πρακτικές στις οικονομικές τους καταστάσεις και υπόκεινται σε διαφορετικό κανονισμό. Έπειτα εξαιρέθηκαν όσες εταιρείες είχαν το τέλος της διαχειριστικής τους περιόδου την 30 Ιουνίου και έμειναν στο δείγμα μόνο αυτές που είχαν το τέλος της διαχειριστικής τους περιόδου την 31 Δεκεμβρίου. Τέλος, εξαιρέθηκαν όσες εταιρείες είχαν δεδομένα μόνο για ένα έτος και όσες είχαν αρνητική καθαρή θέση. Τα παραπάνω είχαν σαν αποτέλεσμα το τελικό δείγμα να περιλαμβάνει

191 εταιρείες με 287 παρατηρήσεις για την προ ΔΛΠ/ΔΠΧΠ περίοδο και 372 παρατηρήσεις για την μετά ΔΛΠ/ΔΠΧΠ περίοδο.

3.3.Η ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Η παρούσα έρευνα είναι βασισμένη στο μοντέλο του Ohlson (1995). Ο Ohlson (1995) παρουσίασε ένα μοντέλο αποτίμησης, το οποίο σχετίζει τα ίδια κεφάλαια και τα κέρδη με την αξία της μετοχής. Η ιδέα αυτού του μοντέλου δεν είναι καινούργια, καθώς η πρώτη απόδειξη παρουσιάστηκε από Preinreich (1938). Ωστόσο ο Ohlson παρείχε συγκεκριμένη θεωρητική ανάλυση του μοντέλου. Το μοντέλο είναι το εξής:

$$MV_{it} = a_0 + \beta_1 BVE_{it} + \beta_2 NI_{it} + \epsilon_{it}$$

Όπου το MV_{it} είναι η αξία της αγοράς της εταιρείας i τρεις μήνες μετά το τέλος της διαχειριστικής περιόδου t (31 Μαρτίου). BVE_{it} είναι η καθαρή θέση της εταιρείας i στο τέλος της διαχειριστικής περιόδου t (31 Δεκεμβρίου). NI_{it} είναι το καθαρό κέρδος μετά φόρων της εταιρείας i στο τέλος της διαχειριστικής περιόδου t (31 Δεκεμβρίου) και ϵ_{it} είναι ο διαταρακτικός όρος με μηδενικό μέσο και σταθερή διακύμανση.

Σημειώνεται ότι ενώ οι οικονομικές μεταβλητές (BVE και NI) μετρώνται στο τέλος της διαχειριστικής περιόδου, δηλαδή 31 Δεκεμβρίου, η χρηματιστηριακή αξία (MV) λαμβάνεται υπόψη με ημερομηνία 31 Μαρτίου του επόμενου έτους. Το χρονικό αυτό διάστημα των τριών μηνών μας εξασφαλίζει ότι οι λογιστικές πληροφορίες είναι στη διάθεση του κοινού και έχουν ενημερωθεί οι επενδυτές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΕΜΠΕΙΡΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

4.1. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Στο κεφάλαιο αυτό παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της συνάφειας (Value Relevance) των λογιστικών πληροφοριών, ΒΕ και ΝΙ συνδυαστικά, για το σύνολο των εταιρειών του δείγματος. Συγκεκριμένα, παρουσιάζονται αποτελέσματα για 191 εταιρείες, με συνολικά 659 παρατηρήσεις.

Αρχικά, παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της σχετικής / συγκριτικής συνάφειας των λογιστικών πληροφοριών για τις περιόδους 2000-2004 (προ ΔΛΠ/ΔΠΧΠ περίοδος) και 2005-2015 (μετά ΔΛΠ/ΔΠΧΠ περίοδος).

Τα αποτελέσματα της έρευνας παρουσιάζονται στους παρακάτω πίνακες.

Σχετική / Συγκριτική Συνάφεια των Ιδίων Κεφαλαίων και των Καθαρών Κερδών για τις περιόδους 2000-2004 & 2005-2015: $MV_{it} = a_0 + \beta_1 BVE_{it} + \beta_2 NI_{it} + \epsilon_{it}$ (αποτελέσματα με βάση την εκτίμηση random effects)

BVE & NI MODEL			
Ε.Γ.Λ.Σ. (2000-2004)			
Μεταβλητές	Συντελεστής Μεταβλητών	Τυπικό Σφάλμα	P-value
BVE	1,3033***	0,0207	0,0000
NI	1,0275***	0,3486	0,0032
Y2001	-2,8731**	1,2111	0,0177
Y2002	-5,0687***	1,2441	0,0000
Y2003	-3,0652**	1,3017	0,0185
Y2004	-2,5409*	1,3085	0,0522
Hausman έλεγχος p-value: 0,0000			
ΔΛΠ/ΔΠΧΠ (2005-2015)			
BVE	0,5047***	0,0453	0,0000
NI	2,5053***	0,2516	0,0000
Y2006	2,5428***	0,9765	0,0092
Y2007	0,7055	0,9868	0,4746
Y2008	-4,1391***	0,9815	0,0000
Y2009	-3,0829***	1,0233	0,0026
Y2010	-3,6030***	1,0348	0,0005
Y2011	-5,0872***	1,0692	0,0000
Y2012	-4,5463***	1,1908	0,0001
Y2013	-0,8490	1,1332	0,4537
Y2014	-3,3448***	1,1328	0,0032
Y2015	-4,5297***	1,1453	0,0000
Hausman έλεγχος p-value: 0,8254			

Σχετική / Συγκριτική Συνάφεια των Ιδίων Κεφαλαίων και των Καθαρών Κερδών για τις περιόδους 2000-2004 & 2005-2015: $MV_{it} = \alpha_0 + \beta_1 BVE_{it} + \beta_2 NI_{it} + \epsilon_{it}$ (αποτελέσματα με βάση την εκτίμηση fixed effects)

BVE & NI MODEL					
Ε.Γ.Λ.Σ. (2000-2004)					
Μεταβλητές	Συντελεστής Μεταβλητών	Τυπικό Σφάλμα	t-λόγος	P-value	R²
BVE	0,6722***	0,0603	11,13	0,0000	0,9887
NI	0,7422**	0,3540	2,096	0,0381	
Y2001	-0,0324	0,8758	-0,03710	0,9705	
Y2002	0,3205	0,8782	0,3650	0,7157	
Y2003	1,6454*	0,8967	1,835	0,0689	
Y2004	1,0365	0,9290	1,116	0,2667	
ΔΛΠ/ΔΠΧΠ (2005-2015)					
BVE	0,5221***	0,0887	5,884	0,0000	0,7269
NI	2,7060***	0,4788	5,651	0,0000	
Y2006	3,0241***	1,1580	2,611	0,0100	
Y2007	0,4549	1,0225	0,4449	0,6571	
Y2008	0,0939	1,1115	0,0844	0,9328	
Y2009	1,1304	1,1667	0,9688	0,3342	
Y2010	1,9933	1,2473	1,598	0,1122	
Y2011	0,0983	1,0758	0,0914	0,9273	
Y2012	0,9660	1,2833	0,7528	0,4528	
Y2013	2,1700	1,3426	1,616	0,1082	
Y2014	1,5470	1,0913	1,418	0,1584	
Y2015	-1,5283	1,1036	-1,385	0,1682	

Στον πρώτο πίνακα παρουσιάζονται τα αποτελέσματα με βάση την εκτίμηση random effects. Για την περίοδο 2000 – 2004 το αποτέλεσμα του Hausman ελέγχου μας δείχνει ότι το random effects δεν είναι ο κατάλληλος τρόπος εκτίμησης, και πρέπει να προτιμηθεί το fixed effects τρόπος εκτίμησης. Αντίθετα για την περίοδο 2005-2015 το random effects τρόπος εκτίμησης είναι έγκυρος. Επιπλέον, θέλοντας να εξετάσουμε τους δείκτες R², παρουσιάζονται και τα αποτελέσματα με βάση την εκτίμηση fixed effects στον δεύτερο πίνακα.

Τα αποτελέσματα για κάθε ένα από τα εξεταζόμενα μοντέλα περιλαμβάνουν τους συντελεστές των ανεξάρτητων μεταβλητών (BE και NI), το τυπικό σφάλμα, το t-statistic, τα επίπεδα της στατιστικής σημαντικότητας τους (P-values) και τους δείκτες R², οι οποίοι μας δείχνουν την επεξηγηματική δύναμη του μοντέλου και έτσι εντοπίζονται οι συσχετίσεις ανάμεσα στις χρηματιστηριακές αξίες και στις λογιστικές πληροφορίες.

Ξεκινώντας την ανάλυση μας παρατηρούμε ότι για την περίοδο 2000 – 2004 ο δείκτης R^2 είναι ίσος με 0,9887 και για την περίοδο 2005 – 2015 είναι ίσος με 0,7269. Έτσι συμπεραίνουμε ότι για την περίοδο 2000 – 2004, που εφαρμόζεται το Ε.Γ.Λ.Σ., το μοντέλο έχει μεγαλύτερη επεξηγηματική δύναμη από την περίοδο 2005 – 2015, που εφαρμόζονται τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ. Ωστόσο και για τις δύο περιόδους το R^2 παραμένει υψηλό. Επομένως, συμπεραίνουμε ότι η μετάβαση από το Ε.Γ.Λ.Σ. στα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ στην Ελλάδα δεν βελτιώνει τη σχετική / συγκριτική συνάφεια των Ιδίων Κεφαλαίων και των Καθαρών Κερδών συνδυαστικά.

Έπειτα, παρατηρώντας τους συντελεστές των ανεξάρτητων μεταβλητών (ΒΕ και ΝΙ) βλέπουμε ότι είναι στατιστικά σημαντικοί στο 1%, 5% και 10%. Ο συντελεστής ΒΝΕ μειώθηκε την περίοδο 2005 – 2015 (μετά ΔΛΠ/ΔΠΧΠ), ενώ ο συντελεστής ΝΙ αυξήθηκε. Η ποιότητα των αποτελεσμάτων παραμένει ίδια και με βάση την εκτίμηση random effects και με βάση την εκτίμηση fixed effects.

Συμπερασματικά, τα Καθαρά Κέρδη είναι πιο value relevant με τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ σε σχέση με τα Ίδια Κεφάλαια, το οποίο σημαίνει ότι οι επενδυτές εστιάζουν περισσότερο στα Καθαρά Κέρδη.

Έπειτα, παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της σχετικής / συγκριτικής συνάφειας των λογιστικών πληροφοριών για κάθε ένα έτος ξεχωριστά από το 2000 έως το 2015.

Σχετική / Συγκριτική Συνάφεια των Ιδίων Κεφαλαίων και των Καθαρών Κερδών για τα έτη 2000 -2015:

$$MVit = a_0 + \beta_1 BVEit + \beta_2 NIit + \epsilon it$$

BVE & NI MODEL					
Μεταβλητές	Συντελεστής Μεταβλητών	Τυπικό Σφάλμα	t	P-value	R²
2000					
BVE	1,475	0,049	30,161	0,000	0.964
NI	1,851	0,486	3,805	0,000	
2001					
BVE	1,155	0,041	28,101	0,000	0,929
NI	3,398	0,368	9,239	0,000	
2002					
BVE	0,254	0,016	15,608	0,000	0,813
NI	4,255	0,366	11,618	0,000	
2003					

BVE	0,244	0,029	8,369	0,000	0,856
NI	6,001	0,500	11,994	0,000	
2004					
BVE	0,748	0,034	21,809	0,000	0,767
NI	2,602	0,232	11,216	0,000	
2005					
BVE	2,250	0,115	19,602	0,000	0,773
NI	-3,773	0,375	-10,066	0,000	
2006					
BVE	1,031	0,083	12,452	0,000	0,888
NI	1,430	0,177	8,081	0,000	
2007					
BVE	1,310	0,057	22,814	0,000	0,834
NI	-2,970	0,344	-8,625	0,000	
2008					
BVE	0,779	0,037	20,989	0,000	0,828
NI	-1,056	0,092	-11,519	0,000	
2009					
BVE	0,927	0,051	18,141	0,000	0,760
NI	-1,949	0,166	-11,738	0,000	
2010					
BVE	0,641	0,041	15,689	0,000	0,815
NI	2,021	0,316	6,392	0,000	
2011					
BVE	0,866	0,035	24,446	0,000	0,830
NI	0,513	0,101	5,088	0,000	
2012					
BVE	0,917	0,046	19,873	0,000	0,935
NI	2,281	0,229	9,942	0,000	
2013					
BVE	1,434	0,061	23,384	0,000	0,956
NI	3,364	0,378	8,895	0,000	
2014					
BVE	1,474	0,086	17,097	0,000	0,950
NI	2,922	0,411	7,102	0,000	
2015					
BVE	0,382	0,097	3,919	0,000	0,974
NI	9,924	0,521	19,051	0,000	

Ξεκινώντας την ανάλυση μας για κάθε ένα έτος ξεχωριστά διαπιστώνουμε τα εξής:

Για το έτος **2000**, ο δείκτης R^2 είναι ίσος με 0,964 και άρα το μοντέλο μας προσαρμόζεται καλά στα δεδομένα.

Παρατηρείται ότι όλοι οι συντελεστές είναι θετικοί και στατιστικά σημαντικοί σε επίπεδο σημαντικότητας 5%.

Από τον t-test έλεγχο του πίνακα παρατηρείται ότι το p-value του ελέγχου $H_0: \beta_1 = 0$ είναι σχεδόν 0 και επομένως απορρίπτουμε την H_0 σε επίπεδο σημαντικότητας 5%. Σύμφωνα με το μοντέλο, το Book Value για το έτος 2000 επηρεάζει το Market Value.

Επιπλέον, το p-value του ελέγχου $H_0: \beta_2 = 0$ είναι σχεδόν 0 και επομένως απορρίπτουμε την H_0 σε επίπεδο σημαντικότητας 5%. Συνεπώς, το Net Income για το έτος 2000 επηρεάζει το Market Value.

Για το έτος **2001**, ο δείκτης R^2 είναι ίσος με 0,929, και επομένως το μοντέλο προσαρμόζεται καλά στα δεδομένα.

Παρατηρείται ότι όλοι οι συντελεστές είναι θετικοί και στατιστικά σημαντικοί σε επίπεδο σημαντικότητας 5%.

Από τον t-test έλεγχο του Πίνακα παρατηρείται ότι το p-value του ελέγχου $H_0: \beta_1 = 0$ είναι σχεδόν 0 και επομένως απορρίπτουμε την H_0 σε επίπεδο σημαντικότητας 5%. Σύμφωνα με το μοντέλο, το Book Value για το έτος 2001 επηρεάζει το Market Value.

Επιπλέον, το p-value του ελέγχου $H_0: \beta_2 = 0$ είναι σχεδόν 0 και επομένως απορρίπτουμε την H_0 σε επίπεδο σημαντικότητας 5%. Συνεπώς, το Net Income για το έτος 2001 επηρεάζει το Market Value.

Για το έτος **2002**, ο δείκτης R^2 είναι ίσος με 0,813, και επομένως το μοντέλο προσαρμόζεται καλά στα δεδομένα.

Παρατηρείται ότι όλοι οι συντελεστές είναι θετικοί και στατιστικά σημαντικοί σε επίπεδο σημαντικότητας 5%.

Από τον t-test έλεγχο του Πίνακα παρατηρείται ότι το p-value του ελέγχου $H_0: \beta_1 = 0$ είναι σχεδόν 0 και επομένως απορρίπτουμε την H_0 σε επίπεδο σημαντικότητας 5%. Σύμφωνα με το μοντέλο, το Book Value για το έτος 2002 επηρεάζει το Market Value.

Επιπλέον, το p-value του ελέγχου $H_0: \beta_2 = 0$ είναι σχεδόν 0 και επομένως απορρίπτουμε την H_0 σε επίπεδο σημαντικότητας 5%. Συνεπώς, το Net Income για το έτος 2002 επηρεάζει το Market Value.

Για το έτος **2003**, ο δείκτης R^2 είναι ίσος με 0,856, και επομένως το μοντέλο προσαρμόζεται καλά στα δεδομένα. Παρατηρείται ότι όλοι οι συντελεστές είναι θετικοί.

Από τον t-test έλεγχο του Πίνακα παρατηρείται ότι το p-value του ελέγχου $H_0: \beta_1 = 0$ είναι σχεδόν 0 και επομένως απορρίπτουμε την H_0 σε επίπεδο σημαντικότητας 5%. Σύμφωνα με το μοντέλο, το Book Value για το έτος 2003 επηρεάζει το Market Value.

Επιπλέον, το p-value του ελέγχου $H_0: \beta_2 = 0$ είναι σχεδόν 0 και επομένως απορρίπτουμε την H_0 σε επίπεδο σημαντικότητας 5%. Συνεπώς, το Net Income για το έτος 2003 επηρεάζει το Market Value.

Για το έτος **2004**, ο δείκτης R^2 είναι ίσος με 0,767, και επομένως το μοντέλο προσαρμόζεται ικανοποιητικά στα δεδομένα.

Παρατηρείται ότι όλοι οι συντελεστές είναι θετικοί και στατιστικά σημαντικοί σε επίπεδο σημαντικότητας 5%.

Από τον t-test έλεγχο του Πίνακα παρατηρείται ότι το p-value του ελέγχου $H_0: \beta_1 = 0$ είναι σχεδόν 0 και επομένως απορρίπτουμε την H_0 σε επίπεδο σημαντικότητας 5%. Σύμφωνα με το μοντέλο, το Book Value για το έτος 2004 επηρεάζει το Market Value.

Επιπλέον, το p-value του ελέγχου $H_0: \beta_2 = 0$ είναι σχεδόν 0 και επομένως απορρίπτουμε την H_0 σε επίπεδο σημαντικότητας 5%. Συνεπώς, το Net Income για το έτος 2004 επηρεάζει το Market Value.

Για το έτος **2005**, ο δείκτης R^2 είναι ίσος με 0,773, και επομένως το μοντέλο προσαρμόζεται ικανοποιητικά στα δεδομένα. Παρατηρείται ότι ο συντελεστής BV είναι θετικός ενώ ο συντελεστής NI είναι αρνητικός. Όλοι οι συντελεστές είναι θετικοί και στατιστικά σημαντικοί σε επίπεδο σημαντικότητας 5%.

Από τον t-test έλεγχο του Πίνακα παρατηρείται ότι το p-value του ελέγχου $H_0: \beta_1 = 0$ είναι σχεδόν 0 και επομένως απορρίπτουμε την H_0 σε επίπεδο σημαντικότητας 5%. Σύμφωνα με το μοντέλο, το Book Value για το έτος 2005 επηρεάζει το Market Value.

Επιπλέον, το p-value του ελέγχου $H_0: \beta_2 = 0$ είναι σχεδόν 0 και επομένως απορρίπτουμε την H_0 σε επίπεδο σημαντικότητας 5%. Συνεπώς, το Net Income για το έτος 2005 επηρεάζει το Market Value.

Για το έτος **2006**, ο δείκτης R^2 είναι ίσος με 0,888, και επομένως το μοντέλο προσαρμόζεται καλά στα δεδομένα.

Παρατηρείται ότι όλοι οι συντελεστές είναι θετικοί και στατιστικά σημαντικοί σε επίπεδο σημαντικότητας 5%.

Από τον t-test έλεγχο του Πίνακα παρατηρείται ότι το p-value του ελέγχου $H_0: \beta_1 = 0$ είναι σχεδόν 0 και επομένως απορρίπτουμε την H_0 σε επίπεδο σημαντικότητας 5%. Σύμφωνα με το μοντέλο, το Book Value για το έτος 2006 επηρεάζει το Market Value.

Επιπλέον, το p-value του ελέγχου $H_0: \beta_2 = 0$ είναι σχεδόν 0 και επομένως απορρίπτουμε την H_0 σε επίπεδο σημαντικότητας 5%. Συνεπώς, το Net Income για το έτος 2006 επηρεάζει το Market Value.

Για το έτος **2007**, ο δείκτης R^2 είναι ίσος με 0,834, και επομένως το μοντέλο προσαρμόζεται καλά στα δεδομένα.

Παρατηρείται ότι ο συντελεστής BVE είναι θετικός ενώ ο συντελεστής NI είναι αρνητικός. Όλοι οι συντελεστές είναι θετικοί και στατιστικά σημαντικοί σε επίπεδο σημαντικότητας 5%.

Από τον t-test έλεγχο του Πίνακα παρατηρείται ότι το p-value του ελέγχου $H_0: \beta_1 = 0$ είναι σχεδόν 0 και επομένως απορρίπτουμε την H_0 σε επίπεδο σημαντικότητας 5%. Σύμφωνα με το μοντέλο, το Book Value για το έτος 2007 επηρεάζει το Market Value.

Επιπλέον, το p-value του ελέγχου $H_0: \beta_2 = 0$ είναι σχεδόν 0 και επομένως απορρίπτουμε την H_0 σε επίπεδο σημαντικότητας 5%. Συνεπώς, το Net Income για το έτος 2007 επηρεάζει το Market Value.

Για το έτος **2008**, ο δείκτης R^2 είναι ίσος με 0,828, και επομένως το μοντέλο προσαρμόζεται καλά στα δεδομένα.

Παρατηρείται ότι ο συντελεστής BVE είναι θετικός ενώ ο συντελεστής NI είναι αρνητικός. Όλοι οι συντελεστές είναι θετικοί και στατιστικά σημαντικοί σε επίπεδο σημαντικότητας 5%.

Από τον t-test έλεγχο του Πίνακα παρατηρείται ότι το p-value του ελέγχου $H_0: \beta_1 = 0$ είναι σχεδόν 0 και επομένως απορρίπτουμε την H_0 σε επίπεδο

σημαντικότητας 5%. Σύμφωνα με το μοντέλο, το Book Value για το έτος 2008 επηρεάζει το Market Value.

Επιπλέον, το p-value του ελέγχου $H_0: \beta_2 = 0$ είναι σχεδόν 0 και επομένως απορρίπτουμε την H_0 σε επίπεδο σημαντικότητας 5%. Συνεπώς, το Net Income για το έτος 2008 επηρεάζει το Market Value.

Για το έτος **2009**, ο δείκτης R^2 είναι ίσος με 0,760, και επομένως το μοντέλο προσαρμόζεται καλά στα δεδομένα.

Παρατηρείται ότι ο συντελεστής BV είναι θετικός ενώ ο συντελεστής NI είναι αρνητικός. Όλοι οι συντελεστές είναι θετικοί και στατιστικά σημαντικοί σε επίπεδο σημαντικότητας 5%.

Από τον t-test έλεγχο του πίνακα παρατηρείται ότι το p-value του ελέγχου $H_0: \beta_1 = 0$ είναι σχεδόν 0 και επομένως απορρίπτουμε την H_0 σε επίπεδο σημαντικότητας 5%. Σύμφωνα με το μοντέλο, το Book Value για το έτος 2009 επηρεάζει το Market Value.

Επιπλέον, το p-value του ελέγχου $H_0: \beta_2 = 0$ είναι σχεδόν 0 και επομένως απορρίπτουμε την H_0 σε επίπεδο σημαντικότητας 5%. Συνεπώς, το Net Income για το έτος 2009 επηρεάζει το Market Value.

Για το έτος **2010**, ο δείκτης R^2 είναι ίσος με 0,815, και επομένως το μοντέλο προσαρμόζεται καλά στα δεδομένα.

Παρατηρείται ότι όλοι οι συντελεστές είναι θετικοί & στατιστικά σημαντικοί σε επίπεδο σημαντικότητας 5%.

Από τον t-test έλεγχο του πίνακα παρατηρείται ότι το p-value του ελέγχου $H_0: \beta_1 = 0$ είναι σχεδόν 0 και επομένως απορρίπτουμε την H_0 σε επίπεδο σημαντικότητας 5%. Σύμφωνα με το μοντέλο, το Book Value για το έτος 2010 επηρεάζει το Market Value.

Επιπλέον, το p-value του ελέγχου $H_0: \beta_2 = 0$ είναι σχεδόν 0 και επομένως απορρίπτουμε την H_0 σε επίπεδο σημαντικότητας 5%. Συνεπώς, το Net Income για το έτος 2010 επηρεάζει το Market Value.

Για το έτος **2011**, ο δείκτης R^2 είναι ίσος με 0,830, και επομένως το μοντέλο προσαρμόζεται καλά στα δεδομένα.

Παρατηρείται ότι όλοι οι συντελεστές είναι θετικοί & στατιστικά σημαντικοί σε επίπεδο σημαντικότητας 5%.

Από τον t-test έλεγχο του πίνακα παρατηρείται ότι το p-value του ελέγχου $H_0: \beta_1 = 0$ είναι σχεδόν 0 και επομένως απορρίπτουμε την H_0 σε επίπεδο σημαντικότητας 5%. Σύμφωνα με το μοντέλο, το Book Value για το έτος 2011 επηρεάζει το Market Value.

Επιπλέον, το p-value του ελέγχου $H_0: \beta_2 = 0$ είναι σχεδόν 0 και επομένως απορρίπτουμε την H_0 σε επίπεδο σημαντικότητας 5%. Συνεπώς, το Net Income για το έτος 2011 επηρεάζει το Market Value.

Για το έτος **2012**, ο δείκτης R^2 είναι ίσος με 0,935, και επομένως το μοντέλο προσαρμόζεται καλά στα δεδομένα.

Παρατηρείται ότι οι συντελεστές είναι θετικοί & στατιστικά σημαντικοί σε επίπεδο σημαντικότητας 5%.

Από τον t-test έλεγχο του πίνακα παρατηρείται ότι το p-value του ελέγχου $H_0: \beta_1 = 0$ είναι σχεδόν 0 και επομένως απορρίπτουμε την H_0 σε επίπεδο σημαντικότητας 5%. Σύμφωνα με το μοντέλο, το Book Value για το έτος 2012 επηρεάζει το Market Value.

Επιπλέον, το p-value του ελέγχου $H_0: \beta_2 = 0$ είναι σχεδόν 0 και επομένως απορρίπτουμε την H_0 σε επίπεδο σημαντικότητας 5%. Συνεπώς, το Net Income για το έτος 2012 επηρεάζει το Market Value.

Για το έτος **2013**, ο δείκτης R^2 είναι ίσος με 0,956, και επομένως το μοντέλο προσαρμόζεται καλά στα δεδομένα.

Παρατηρείται ότι όλοι οι συντελεστές είναι θετικοί και στατιστικά σημαντικοί σε επίπεδο σημαντικότητας 5%.

Από τον t-test έλεγχο του πίνακα παρατηρείται ότι το p-value του ελέγχου $H_0: \beta_1 = 0$ είναι σχεδόν 0 και επομένως απορρίπτουμε την H_0 σε επίπεδο σημαντικότητας 5%. Σύμφωνα με το μοντέλο, το Book Value για το έτος 2013 επηρεάζει το Market Value.

Επιπλέον, το p-value του ελέγχου $H_0: \beta_2 = 0$ είναι σχεδόν 0 και επομένως απορρίπτουμε την H_0 σε επίπεδο σημαντικότητας 5%. Συνεπώς, το Net Income για το έτος 2013 επηρεάζει το Market Value.

Για το έτος **2014**, ο δείκτης R^2 είναι ίσος με 0,950, και επομένως το μοντέλο δεν προσαρμόζεται καλά στα δεδομένα.

Παρατηρείται ότι όλοι οι συντελεστές είναι θετικοί & στατιστικά σημαντικοί σε επίπεδο σημαντικότητας 5%.

Από τον t-test έλεγχο του πίνακα παρατηρείται ότι το p-value του ελέγχου $H_0: \beta_1 = 0$ είναι σχεδόν 0 και επομένως απορρίπτουμε την H_0 σε επίπεδο σημαντικότητας 5%. Σύμφωνα με το μοντέλο, το Book Value για το έτος 2014 επηρεάζει το Market Value.

Επιπλέον, το p-value του ελέγχου $H_0: \beta_2 = 0$ είναι σχεδόν 0 και επομένως απορρίπτουμε την H_0 σε επίπεδο σημαντικότητας 5%. Συνεπώς, το Net Income για το έτος 2014 επηρεάζει το Market Value.

Για το έτος **2015**, ο δείκτης R^2 είναι ίσος με 0,974, και επομένως το μοντέλο δεν προσαρμόζεται καλά στα δεδομένα.

Παρατηρείται ότι όλοι οι συντελεστές είναι θετικοί & στατιστικά σημαντικοί σε επίπεδο σημαντικότητας 5%.

Από τον t-test έλεγχο του πίνακα παρατηρείται ότι το p-value του ελέγχου $H_0: \beta_1 = 0$ είναι σχεδόν 0 και επομένως απορρίπτουμε την H_0 σε επίπεδο σημαντικότητας 5%. Σύμφωνα με το μοντέλο, το Book Value για το έτος 2015 επηρεάζει το Market Value.

Επιπλέον, το p-value του ελέγχου $H_0: \beta_2 = 0$ είναι σχεδόν 0 και επομένως απορρίπτουμε την H_0 σε επίπεδο σημαντικότητας 5%. Συνεπώς, το Net Income για το έτος 2015 επηρεάζει το Market Value.

4.2. ΣΥΝΟΨΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Στην εμπειρική έρευνα της παρούσας διπλωματικής εξετάστηκε η συνάφεια των λογιστικών πληροφοριών που παρέχονται μέσω των οικονομικών καταστάσεων, όταν αυτές συντάσσονται σύμφωνα με το Ε.Γ.Λ.Σ. και τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ. Από τα παραπάνω αποτελέσματα συμπεραίνουμε ότι η εισαγωγή και η εφαρμογή των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ στη χώρα μας δεν βελτιώνει τη σχετική / συγκριτική συνάφεια των ιδίων κεφαλαίων και των καθαρών κερδών συνδυαστικά. Γενικότερα δε φαίνεται κάποιο από τα δύο μοντέλα να υπερτερεί, ώστε οι λογιστικές πληροφορίες να μπορούν να εξηγούν καλύτερα τις χρηματιστηριακές αξίες. Παρόλα αυτά, στο συνδυασμένο μοντέλο το οποίο περιλαμβάνει και τις δύο λογιστικές πληροφορίες, τα καθαρά κέρδη διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο με τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ, ενώ τα Ίδια Κεφάλαια καταγράφουν μία τάση υπέρ του Ε.Γ.Λ.Σ..

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Από τον Ιανουάριο του 2005 στη χώρα μας εφαρμόζονται υποχρεωτικά τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ σε όλες τις εισηγμένες εταιρείες του Χρηματιστηρίου Αθηνών με απόφαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σκοπός της παρούσας διπλωματικής εργασίας είναι να εντοπίσει τις οικονομικές και οργανωτικές επιπτώσεις της υποχρεωτικής λογιστικής μετάβασης από το Ε.Γ.Λ.Σ. στα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ. Προκειμένου να εντοπιστούν οι εν λόγω επιπτώσεις πραγματοποιήθηκε μία εμπειρική έρευνα. Στην εμπειρική έρευνα διερευνήθηκε η επιρροή των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ στις παρεχόμενες οικονομικές καταστάσεις των εισηγμένων εταιρειών του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Η επιρροή των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ εξετάστηκε μέσω της συνάφειας των λογιστικών πληροφοριών που παρέχονται μέσω των οικονομικών καταστάσεων όταν αυτές συντάσσονται σύμφωνα με το Ε.Γ.Λ.Σ. και τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ.

Βασικό συμπέρασμα της εμπειρικής έρευνας είναι ότι τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ δεν επηρεάζουν σημαντικά τις παρεχόμενες οικονομικές καταστάσεις των επιχειρήσεων που τα εφαρμόζουν υποχρεωτικά.

Ωστόσο κοιτάζοντας το μέλλον αποτελεί μεγάλο ενδιαφέρον να υπάρξουν μελέτες αναφορικά την εφαρμογή των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ στις μη εισηγμένες εταιρείες. Το IASB τον Ιούλιο του 2009 εξέδωσε ένα απλοποιημένο πακέτο λογιστικών προτύπων αποκλειστικά για τις μη εισηγμένες εταιρείες, το λεγόμενο “IFRS for SMEs”. Το 2015 το IASB προχώρησε σε αναθεώρηση αυτών των λογιστικών προτύπων, η οποία ισχύει από τον Ιανουάριο του 2017. Αν και τα “IFRS for SMEs” είναι πιο απλοποιημένα από τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ, οι βασικές τους έννοιες και αρχές είναι κοινές. Μέχρι σήμερα είναι στη διακριτική ευχέρεια της κάθε χώρας να αποφασίσει αν θα τα υιοθετήσει ή όχι.

Η Ελλάδα μέχρι σήμερα δεν έχει αποφασίσει αν θα υιοθετήσει τα ειδικά σχεδιασμένα πρότυπα για τις μη εισηγμένες εταιρείες “IFRS for SMEs. Μία τέτοια απόφαση για να καταστεί ώριμη και σοβαρή θα πρέπει να υπάρξουν αντίστοιχες επιστημονικές αναλύσεις και εμπειρικές έρευνες, οι οποίες θα εξετάζουν όλες τις παραμέτρους, τόσο από πλευράς επιχειρήσεων, όσο και από πλευράς χρηστών των οικονομικών καταστάσεων. Επιπλέον οι ελληνικές

αρχές θα πρέπει να λάβουν υπόψη το κόστος για τις εταιρείες σχετικά με μία τέτοια μετάβαση, καθώς η υπάρχουσα οικονομική κατάσταση δεν θα επιτρέψει στις εταιρείες να επωμιστούν ένα τέτοιο υψηλό κόστος. Τέλος, θα πρέπει να γίνει μία σύγκριση των συνεπειών των μη εισηγμένων εταιρειών εάν αυτές μεταβούν στα “IFRS for SMEs” και εάν παραμείνουν στο ήδη υπάρχον λογιστικό σύστημα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

Εταιρείες εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών που συμμετείχαν στην εμπειρική έρευνα.

Επωνυμία εταιρείας
ΑEGEAN AIRLINES CR
ΑEGEK CR
ΑKRITAS
ALCO HELLAS SUSP - 26/08/15
ALPHA GRISSIN POWER & ENVIRONMENTAL CNTL.SYS.
ALPHA INVESTMENT
ALPHA TRUST MT R
ALTEC HOLDINGS SUSP - 01/12/15
ALUMIL ALUMINIUM IND.
ANEK LINES CR
AS COMPANY
ASTIR PCE.VOULIAGMENI
ATH.WT.SUPPLY & SEWAGE
ATHENS MEDICAL CENTRE
ATTICA HOLDINGS
ATTICA PUBLICATIONS
ATTI-KAT SUSP - 26/08/15
AUDIO VISUAL ENTS.
AUTOHELLAS
AVENIR LEIS.& ENTM.INTC.
AXON HOLDINGS
BIOKARPET
BIOMED.& ROBOTICS TECH. DEAD - DELIST.23/01/17
BIOTER
BITROS HOLDING CR
BYTE COMPUTER
CARS MCYCLES.MAR.ENN.
CENTRIC HOLDINGS
CHATZIKRANIOTIS MILLS
COMPUCON COMPUTER APPS.
CORINTH PIPE WORKS DEAD - DELIST.15/12/16
CRETE PLASTICS
DAIOS PLASTICS
DIAGNOS & THERAPY CAH.
DIONIC EBE

DIVERSA
DOMIKI KRITIS
DOPPLER
DRUCKFARBEN HELLAS
DUROS
E PAIRIS
EDRASIS PSALLIDAS SUSP - SUSP.20/01/17
EKTER
EL D MOUZAKIS
ELASTRON
ELEKTRONIKI ATHINON DEAD - DELIST.29/11/16
ELGEKA CR
ELINOIL
ELLAKTOR
ELTECH ANEMOS
ELTON CR
ELTRAK PROPERTY
ELVAL-HELLENIC ALUM.IND.
ELVE
ELVIEMEK LAND DEVELOPMENT LOGIST.PK.
ENTERSOFT
ENVITEC
EPSILON NET
EUROBROKERS IN.BCK.CR
EUROCONSULTANTS
EUROMEDICA
EUROXX SECURITIES
EVROFARMA
FAGE DAIRY INDUSTRY
FG EUROPE
FHL H KRKD.MRBL.GRANITE
FIERATEX
FINTEXPOR
FLEXOPACK
FLOUR MILLS KEPENOS
FOLLI FOLLIE
FOODLINK
FORTHNET
FOURLIS HOLDING
FRIGOGLASS
G E DIMITRIOU
GALAXIDI FISH FARMING
GEKE
GENERAL COML.& INDL.
GR SARANTIS

HAIDEMENOS
HALCOR
HATZIOANNOU CR DEAD - DELIST.23/01/17
HELLAS ONLINE DEAD - 17/07/15
HELLENIC CABLES DEAD - DELIST.15/12/16
HELLENIC FISH FARMING
HELLENIC PETROLEUM
HELLENIC SUGAR IND. SUSP - SUSP.09/03/16
HELLENIC TELECOM.ORG.
HERACLES GEN.CEMENT DEAD - DELIST.21/06/16
IASO
IDEAL GROUP CR
IKTINOS HELLAS
ILYDA CR
INFORM P LYKOS
INTERTECH
INTERWOOD-XYLEMBORIA
INTRACOM CONSTRUCTIONS
INTRACOM HOLDINGS
INTRALOT INTGRTD.SYSV.
J & P AVAX
J BOUTARIS & SON HLDG. ORDINARY
KARATZIS
KARELIA TOBACCO
KARMOLEGOS
KATHIMERINI
KEKROPS
KLEEMAN HELLAS
KLOUKINAS LAPPAS
KORDELLOS CH BROS
KORRES NTRL.PRDS.
KREKA
KRETA FARM
KRI KRI CR
KRITON ARTOS
KTIMA KOSTAS LAZARIDIS
LAMPSA HOTEL
LANAKAM CB
LAVIPHARM CR
LIVANI PUBLISHING ORG
LOGISMOS INFO.SYSTEMS
M J MAILLIS
MARITIME CO.OF LESVOS SUSP - 02/09/15
MATHIOS
MEDICON HELLAS

MEDITERRA
METKA INDUSTRIAL CONSTRUCTION
MINERVA KNITWEAR
MINOAN LINES
MLS MULTIMEDIA
MOCHLOS DEAD - 26/05/15
MOTOR OIL
MYTILINEOS HOLDINGS
N LEVENTERIS CR
N VARVERIS-MODA BAGNO
NAFPAKTOS TEX.INDS.
NATIONAL INVESTMENT
NAYTEMPORIKI PUBLISHING
NEORION HOLDINGS SUSP - SUSP.20/01/17
NEWSPHONE HELLAS
NEXANS HELLAS
NICK GALIS - COMMON SHAREHOLDERS' EQUITY
NIREFS
OPAP
OPTRONICS TECHNOLOGIES
PAPERPACK-TSOUKARIDIS
PASAL REAL ESTATE DEV.
PC SYSTEMS SUSP - SUSP.13/04/16
PEGASUS PUBLISHING
PERF.TECHS.IT SOLUTIONS
PERSEUS SPECIALTY FOODS
PETROS PETROPOULOS
PG NIKAS
PIPE WORKS CR
PIRAEUS PORT AUTH.CR
PLAISIO COMPUTERS
PROFILE SYS.&.SOFTWARE
PROODEFTIKH TCHN.CO.
PUBLIC POWER
QUALITY & RELIABILITY
QUEST HOLDINGS CR
REDS
REVOIL
SAOS AOY.SHPC.OF SMTE. DEAD - DELIST.11/10/16
SATO OFFE.& HUW.SUPS.
SELONDA AQUACULTURE
SFAKIANAKIS CB
SHELMAN PROPERTY DEAD - DELIST.11/06/16
SIDENOR DEAD - 23/07/15
SIDMA

SPIDER DEAD - DELIST.23/01/17
STELIOS KANAKIS
TECHNICAL OLYMPIC
TELETYPOS
TERNA ENERGY
TEXAPRET SUSP - SUSP.20/01/17
THE HSE.OF AGRIC.SPIROY
THESSALONIKI PORT AUTH.
THESSALONIKI WATER SUPP.
THRACE PLASTICS
TITAN CEMENT CR
TRIA ALPHA CR
UNIBIOS HOLDINGS
VARANGIS
VARVARESSOS EUR SPNMILS.
VIDAVO HEALTH TELEMATICS
VIS-CONTAINER CR
VOGIATZOGLOU SYSTEMS
XK TEGOPOULOS EDTS.
YALCO-CONSTANTINOU
YIOULA GLASSWORKS SA

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

Πηγές άντλησης δεδομένων

Μεταβλητή	Περιγραφή	Πηγή Δεδομένων
MV	Market Value	Datastream
BVE	Book Value of Equity	Datastream
NI	Net Income	Datastream
IBNOSH	Number of Shares	Datastream

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Βιβλία

Αληφαντής Στ. Γεώργιος (2015), Χρηματοοικονομική Λογιστική, Τόμος Πρώτος, Έκδοση 4^η, Διπλογραφία, Αθήνα.

GrantThornton (2009), Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς I.F.R.S., Γ' Έκδοση Αναθεωρημένη, Τόμος Α', Αθήνα.

Άρθρα

Bao Ben-Hsien and Chow Lynne (1999), "The Usefulness of Earnings and Book Value for Equity Valuation in Emerging Capital Markets: Evidence From Listed Companies in the People's Republic of China", *Journal of International Financial Management and Accounting*, 10 (2): pp. 85-104.

Barth E. Mary, Landsman R. Wayne and Lang H. Mark (2007), "International Accounting Standards and Accounting Quality", Stanford University Graduate School of Business Research Paper No. 1976.

Bartov Eli, Goldberg R. Stephen and Kim Myung-Sun (2008), "Comparative Value Relevance Among German, U.S. and International Accounting Standards: A German Stock Market Perspective", *Journal of Accounting Auditing and Finance*, 20 (2): pp. 95-119.

Bellas Athanasios, Toudas Kanellos and Papadatos Konstantinos (2007), "What International Accounting Standards (IAS) bring about to the financial statements of Greek Listed Companies? The case of the Athens Stock Exchange", *Spoudai: Journal of Economics and Business*, 57 (3), (September-December): pp. 54-77.

Dan Hu (2002), "The Usefulness of Financial Statements Under Chinese-GAAP vs. IAS: Evidence from the Shanghai Stock Exchange in PRC", *Kobe Economic and Business Review*, 48: pp. 1-25.

Eccher Elizabeth and Healy M. Paul (2000), "The Role of International Accounting Standards in Transitional Economies: A Study of the People's Republic of China", Working paper, Massachusetts Institute of Technology.

Harris Mary Stanford and Muller A. Karl (1999), "The Market Valuation of IAS versus U.S. GAAP Accounting Measures using Form 20-F Reconciliations", *Journal of Accounting and Economics*, 26 (1-3): pp. 285-312.

Hung Mingyi and Subramanyam K.R. (2004), "Financial Statement Effects of Adopting International Accounting Standards: The Case of Germany", *Review of Accounting Studies*, 12 (4): pp 623-657.

Lin Z. Jun and Chen Feng (2005), “Value relevance of international accounting standardsharmonization: Evidence from A- andB-share markets in China”, *Journal of International Accounting, Auditing and Taxation*, 14: pp. 79-103.

Sami Heibatollah and Zhou Haiyan (2004), “A comparison of value relevance of accounting information in different segments of the Chinese stock market”, *The International Journal of Accounting*, 39: pp. 403-427.

Schiebel Alexander (2006), “Value relevance of German GAAP and IFRS consolidated financial reporting: An empirical analysis on the Frankfurt Stock Exchange”, 29th Annual Congress of the European Accounting Association 2006, 22 – 24 March 2006, Dublin, Ireland.

Tsalavoutas Ioannis, André Paul and Evans Lisa (2012), “The transition to IFRS and the value relevance of financial statementsin Greece”, *The British Accounting Review*, pp. 262-277.

Tsalavoutas Ioannis and Dionysiou Dionysia (2014), “Value relevance of IFRS mandatory disclosure requirements”,*Journal of Applied Accounting Research*, pp. 22-42.

Papadatos P. Konstantinos and Bellas P. Athanasios (2011), “The Value Relevance of Accounting Information under Greek and International Financial Reporting Standards: The Influence of Firm – Specific Characteristics”, *International Research Journal of Finance and Economics*, pp. 6-23.

Van der Meulen Sofie, Gaeremynck Ann and Willekens Marleen (2004), “The Influence of specific Accounting Differences on the choice between IFRS or US GAAP”, 27th Annual Congress of the European Accounting Association, Prague (Czech Rep.).

Whittington Geoffrey (2005), “The Adoption of International Accounting Standards in the European Union”, *European Accounting Review*, 14 (1): pp.127-153.

Wu ShwuHsing, Koo Meihua and Kao Tzu-chuan (2005), “Comparing the Value-Relevance of Accounting Information in China: Standards and Factors Effects”, Working paper, Tainan University of Technology.